

Fundacja Court Watch Polska

Ul. Moniuszki 5/8

87-100 Toruń

RAPORT Z MONITORINGU

PRAWA W ZAKRESIE DOSTĘPNOŚCI

SĄDU REJONOWEGO W WIELICZCE

Toruń, 27 grudnia 2022 r.

Raport został opracowany przez Fundację Court Watch Polska w ramach projektu „Wspólnie – Dostępnie – Sprawiedliwie” realizowanego przez Fundację Court Watch Polska i Fundację Polska Bez Barrier przy wsparciu Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – Działanie 2.16 – Usprawnienie procesu stanowienia.

Przygotowanie i opracowanie raportu (zespół monitoringowy):

Natalia Niedbała (Fundacja Court Watch Polska)

Justyna Szczotka (Fundacja Court Watch Polska)

Współpraca mentorska:

Piotr Sołowij (Fundacja Court Watch Polska)

Opracowanie narzędzi badawczych i szablonu raportu:

Bartosz Pilitowski (Fundacja Court Watch Polska)

Konsultacje w zakresie dostępności i uniwersalnego projektowania:

Małgorzata Kmiec (Fundacja Polska Bez Barrier)

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Spis treści

Informacje wstępne.....	6
Informacje o celach i metodologii monitoringu.....	7
A. Strona internetowa sądu pod adresem: http://www.wieliczka.sr.gov.pl	10
B. Budynek i otoczenie budynku – Wieliczka, ul. Janińska 25	12
B.1. Otoczenie wejścia.....	12
B.2. Wejście do budynku.....	13
B.3. Dostęp do informacji i bezpieczeństwo.....	16
B.4. Dostępność toalet:	19
B.5. Schody	20
B.6. Winda	21
B.7. Korytarz - Parter.....	21
B.8. Korytarz - 1 piętro.....	23
C. Budynek i otoczenie budynku – Wieliczka, ul. Janińska 32	27
C.1. Otoczenie wejścia.....	27
C.2. Wejście do budynku.....	28
C.3. Dostęp do informacji i bezpieczeństwo.....	30
C.4. Dostępność toalet:	32
C.5. Schody	33
C.6. Winda	34
C.7. Korytarz - I piętro	36

D.	Budynek i otoczenie budynku – Wieliczka, ul. Stroma 11	39
D.1.	Otoczenie wejścia.....	39
D.2.	Wejście do budynku.....	39
D.3.	Dostęp do informacji i bezpieczeństwo.....	41
D.4.	Dostępność toalet.....	42
D.5.	Schody oraz winda	44
D.6.	Korytarz	44
E.	Budynek i otoczenie budynku – Wieliczka, ul. Stroma 12.....	46
E.1.	Otoczenie wejścia.....	46
E.2.	Wejście do budynku.....	47
E.3.	Dostęp do informacji i bezpieczeństwo.....	48
E.4.	Dostępność toalet.....	50
E.5.	Schody	52
E.6.	Winda	52
E.7.	Korytarz - Parter.....	53
E.8.	Korytarz - 1 piętro.....	54
F.	Budynek i otoczenie budynku – Niepołomice, ul. Zamkowa 5	57
F.1.	Otoczenie wejścia.....	57
F.2.	Wejście do budynku.....	57
F.3.	Dostęp do informacji i bezpieczeństwo.....	59
F.4.	Dostępność toalet.....	60
F.5.	Schody i winda.....	60

F.6.	Korytarz - Parter.....	61
G.	Budynek i otoczenie budynku - Skawina, ul. Mickiewicza 21	64
G.1.	Otoczenie wejścia.....	64
G.2.	Wejście do budynku.....	65
G.3.	Dostęp do informacji i bezpieczeństwo.....	68
G.4.	Dostępność toalet:	69
G.5.	Schody i winda.....	71
G.6.	Korytarz	72

Informacje wstępne

Raport z monitoringu prawa w zakresie dostępności Sądu Rejonowego w Wieliczce jest wynikiem badania, które zostało przeprowadzone przez przedstawicielki Fundacji Court Watch Polska oraz mentora projektu Wspólnie – Dostępnie – Sprawiedliwie z Fundacji Court Watch Polska w dniach 4 i 6 lipca 2022 r..

Do badania została wykorzystana ankieta (narzędzie badawcze) zawierające pytania dotyczące dostępności poszczególnych elementów architektury oraz świadczonych przez sąd usług. Na podstawie zebranych danych został opracowany niniejszy raport. Po opracowaniu wstępnej wersji raportu został on przesłany do sądu w dniu 8 listopada 2022 r., aby władze sądu mogły się z nim zapoznać i przestać swoje ewentualne uwagi. W piśmie otrzymanym 12 grudnia 2022 r. sąd przedstawił swoje komentarze i uwagi do raportu wstępnego. W ostatecznej wersji raportu zostały one uwzględnione lub nieuwzględnione wraz ze szczegółowym omówieniem dlaczego tak się stało w sekcji „Uwagi” na końcu każdej części opisującej kolejne badane budynki.

Jednocześnie sąd wskazał w swojej odpowiedzi na okoliczności i uwarunkowania, które wpływają na poziom dostępności Sądu Rejonowego w Wieliczce. Ogólne uwagi w tym zakresie umieszczamy poniżej:

„W listopadzie 2022 została podpisana umowa na budowę Sądu Rejonowego w Wieliczce, który będzie spełniał wszystkie wytyczne w zakresie dostępności. Termin realizacji inwestycji to 36 miesięcy. Biorąc to pod uwagę oraz fakt, iż żaden z budynków, w którym działa sąd nie jest jego własnością, a korzysta z nich na podstawie umowy użyczenia lub najmu, co uniemożliwia pełne zrealizowanie rekomendacji zawartych w raporcie, w tym w szczególności w zakresie ingerencji w istniejące budynki. Działania takie mogłyby również być potraktowane, jako ekonomicznie nieuzasadnione ze względu na ponoszone wydatki związane z rozpoczętą budową nowej siedziby sądu.”

W odpowiedzi wskazano także, że sąd w dużej mierze nie jest w stanie zrealizować przedstawionych rekomendacji, ponieważ wiązałoby się to z przeprowadzeniem nawet nie generalnych remontów, a wręcz częściowej przebudowy obiektów.

Ponad to sąd wskazał, że z przedstawionych rekomendacji planuje w przyszłym roku zakupić materace ewakuacyjne oraz umieścić wskazane w raporcie tablice informacyjne. Sąd rozważy także po uzyskaniu zgody wszystkich właścicieli poszczególnych budynków kwestię oznaczenia dróg ewakuacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami wzrokowymi. W lokalizacjach gdzie umieszczenie dodatkowych piktogramów kierunkowych będzie czytelne z punktu widzenia przestrzeni niezbędnej do ich zauważania sąd planuje ich rozmieszczenie. Realizacja tych zadań będzie możliwa po uzyskaniu odpowiednich środków finansowych.

Na zakończenie należy wskazać, że celem raportu jest poprawa poziomu dostępności Sądu Rejonowego w Wieliczce dla osób ze szczególnymi potrzebami. Rekomendacje sygnalizują co można usprawnić lub ulepszyć w zakresie dostępności. Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że nie wszystkie można wdrożyć od razu lub wymagają one znacznych nakładów finansowych. Część z nich będzie można uwzględnić dopiero w planowanej siedzibie sądu. Niemniej jednak liczymy na to, że wdrożenie zaproponowanych rekomendacji podniesie poziom dostępności sądu i pozytywnie wpłynie na jakość oraz ocenę pracy sądu.

Informacje o celach i metodologii monitoringu

Głównym celem monitoringu jest zwiększenie dostępności Sądu Rejonowego w Wieliczce dla osób ze specjalnymi potrzebami. Cel ten zespół monitoringowy chce osiągnąć poprzez zbadanie dostępności Sądu Rejonowego w Wieliczce, przedstawienie kierownictwu sądu raportu z badania wraz z rekomendacjami oraz weryfikację wykorzystania rekomendacji w ciągu roku po publikacji raportu.

Rekomendacje zawarte w raporcie mają na celu poprawę dostępności Sądu Rejonowego w Wieliczce i uczynienie sądu bardziej dostępnym dla osób ze specjalnymi potrzebami. Jednocześnie twórcy raportu zdają sobie sprawę, że wprowadzenie poszczególnych zmian może wiązać się z różnym stopniem skomplikowania i nie we wszystkich obszarach zmiana ta jest zależna jedynie od kierownictwa sądu. Niemniej jednak każda, nawet niewielka zmiana poprawiająca dostępność ma szansę przełożyć się na lepsze doświadczenia osób korzystających z pracy sądu oraz pozytywnie wpływać na poziom zaufania do wymiaru sprawiedliwości wśród jego interesariuszy.

Należy również zwrócić uwagę, że Sąd Rejonowy w Wieliczce urzęduje w wielu budynkach, które są własnością różnych podmiotów, co wpływa na możliwość ich przystosowania. Mamy jednak nadzieję, że rekomendacje posłużą do realnej poprawy dostępności oraz zaangażowania w te działania zarówno władz sądu, jak i innych niezbędnych do tego podmiotów.

Osoby ze specjalnymi potrzebami to osoby, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajdują, muszą podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. Osobami ze szczególnymi potrzebami są więc nie tylko osoby z niepełnosprawnością (zarówno trwałą, jak i czasową), ale także wszyscy, którzy mają naruszoną sprawność organizmu lub zmysłów, osoby mające pod opieką małe dziecko, osoby niskorosłe, czy seniorzy.

Obowiązek zapewnienia przez sądy dostępności swoich budynków, usług i informacji dla osób ze specjalnymi potrzebami wynika z treści przepisów zawartych m.in. w następujących aktach prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych sporządzona w Nowym Jorku 13 grudnia 2006 r.
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r.
o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. 2019 poz. 848; 2022 poz. 1002)
- Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r.
o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2019 poz. 1696 i poz. 2473; 2022 poz. 975)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2019 poz. 1065 z późn. zm.).

Badania objęły trzy obszary dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami:

1. obszar dostosowania formy informacji (dostępność informacyjno-komunikacyjna),
2. obszar dostosowania strony internetowej (dostępność cyfrowa),
3. dostosowanie ogólnodostępnych części budynków sądu i przestrzeni wokół nich (dostępność architektoniczna).

Do przeprowadzenia badania wykorzystano następujące metody badawcze:

- obserwacje i pomiary bezpośrednie, zwłaszcza miejsc i budynków w procedurze badania dostępności architektonicznej, jak i stron www w badaniu ich zgodności ze standardem WCAG 2.1,
- pozyskiwanie danych od personelu instytucji monitorowanej (w formie pisemnej i osobistej),
- analiza dokumentacji instytucji monitorowanej i dokumentacji dotyczącej działań instytucji, zarówno dostępnej w BIP, na stronie internetowej, jak i uzyskanej bezpośrednio od instytucji monitorowanej.

Badaniu poddano:

- A. Stronę internetową sądu pod adresem www.wieliczka.sr.gov.pl
- B. Budynki i ich otoczenie znajdujące się pod następującymi adresami:
 - ul. Janińska 25, Wieliczka,
 - ul. Janińska 32, Wieliczka,
 - ul. Stroma 11, Wieliczka,
 - ul. Stroma 12, Wieliczka,
 - ul. Zamkowa 5, Niepołomice,
 - ul. Mickiewicza 21, Skawina.

Polecane materiały:

- ✓ „Jak wdrażać Ustawę o zapewnianiu dostępności?”,
funduszeuropejskie.gov.pl/media/86764/ustawa_o_dostepnosci_poradnik.pdf
- ✓ „SAMORZĄD BEZ BARIER poradnik dostępności dla jednostek samorządu terytorialnego”,
funduszeuropejskie.gov.pl/media/103401/poradnik.pdf

Wyniki monitoringu dostępności

Monitoring przestrzegania prawa w zakresie dostępności przez Sąd Rejonowy w Wieliczce został przeprowadzony w dniach 4 oraz 6 lipca 2022 r..

A. Strona internetowa sądu pod adresem: <http://www.wieliczka.sr.gov.pl>

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ [Brak pozytywnie zweryfikowanych elementów wpływających na dostępność sądu w tym zakresie]

Rekomendacje:

- A.1.1. Należy umieszczać najważniejsze informacje w "prostym języku" (easy to read). W tym celu zaleca się skierowanie pracownika odpowiedzialnego za obsługę strony internetowej na szkolenie z ww. zakresu.
- A.1.2. Wszystkie grafiki zamieszczone na stronie internetowej należy opatrzyć opisem alternatywnym (tzw. ALT) zgodnie z WGAC 2.1 (Zasada 1: Percepcja, Wytyczna 1.1 Tekst Alternatywny).

- A.1.3. Zgodnie z zapisami Ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych z dn. 4 kwietnia 2019 r dokumenty zamieszczane na stronie internetowej muszą być przystosowane do odczytu przez program czytający ekran. Niedopuszczalne jest zamieszczanie dokumentów wyłącznie w formie skanów. Należy używać formatu pdf zawierającego tekst przeszukiwalny.**

Uwagi do rekomendacji w zakresie strony internetowej Sądu Rejonowego w Wieliczce

Sąd w odpowiedzi na raport wstępny wskazał, że nie ma możliwości pełnego ingerowania w stronę internetową, gdyż zarządza nią firma zewnętrzna, na podstawie umowy zawartej z Sądem Apelacyjnym w Krakowie. Część dokumentów zamieszczanych na stronie internetowej jest dostarczana do sądu w formie papierowej i umieszczana następnie na stronie przez sąd w formie skanów. Sąd wskazuje, że nie ma wpływu na formę wpływających do niego dokumentów.

Jednocześnie sąd wskazał, że z otrzymanych w grudniu bieżącego roku informacji wynika, że w najbliższym czasie zostaną wprowadzone ogórne zmiany na stronie internetowej w związku z aktualizacją systemu CMS i wprowadzeniem zmian w zakresie WCAG. Równocześnie planowane jest skierowanie osób zajmujących się umieszczaniem różnych informacji na stronie na szkolenie z tego zakresu.

Rekomendacje wskazane w raporcie wstępnym pozostają zasadne. Jednocześnie pozytywnie należy ocenić skierowanie osób zajmujących się umieszczaniem informacji na stronie internetowej sądu na odpowiednie szkolenie z zakresu dostępności i standardu WCAG.

B. Budynek i otoczenie budynku – Wieliczka, ul. Janińska 25

B.1. Otoczenie wejścia

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ W najbliższym sąsiedztwie wejścia wyznaczono miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Wejście w pobliżu którego zlokalizowano miejsce postojowe dla osób z niepełnosprawnościami jest dostępne dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Najbliższe miejsce postojowe dla osób z niepełnosprawnościami zostało prawidłowo oznaczone za pomocą koloru niebieskiego.
- ✓ Najbliższe miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami zostało prawidłowo oznaczone za pomocą znaku pionowego.
- ✓ Najbliższe miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami zostało prawidłowo oznaczone za pomocą znaku poziomego.
- ✓ Dostępne miejsce parkingowe ma odpowiednie wymiary.
- ✓ Dostępne miejsce parkingowe ma odpowiednie wymiary.

Rekomendacje:

- B.1.1. W obrębie przejścia dla pieszych brak sygnalizacji świetlnej, zaleca się złożenie wniosku o jej uzupełnienie.**
- B.1.2. W obrębie przejścia dla pieszych brak sygnalizacji dźwiękowej, zaleca się złożenie wniosku o jej uzupełnienie.**

- B.1.3.** Na przejściu dla pieszych brak obniżen krawężników. Zaleca się złożenie wniosku o ich obniżenie do wysokości nieprzekraczającej 20 mm (dla komfortu użytkowników wózków, osób korzystających z pomocy ortopedycznych oraz rodziców / opiekunów z dziećmi).
- B.1.4.** W obrębie przejścia dla pieszych brak oznaczeń dotykowych – zaleca się złożenie wniosku o wyposażenie go w fakturę ostrzegawczą: pas o szerokości 0,60-0,90 m, znajdujący się przed przejściem.

B.2. Wejście do budynku

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Budynek jest oznakowany tabliczką urzędową z nazwą sądu i godłem w wyraźny i czytelny sposób.
- ✓ Dojście do budynku ma odpowiednią szerokość.
- ✓ Długość pojedynczego biegu pochylni nie przekracza 9 m.
- ✓ Krawężniki pochylni mają odpowiednią wysokość.
- ✓ Schody zewnętrzne wyposażone są w poręcze.
- ✓ Szerokość użytkowa biegu schodów (pomiędzy poręczami lub innymi przeszkodami) jest odpowiednia.
- ✓ Drzwi wejściowe mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Drzwi wyposażono w duży, wygodny w obsłudze i skonstrastowany pochwyt (klamkę).

Rekomendacje:

- B.2.1.** Jeżeli w budynku znajduje się tylko część wydziałów sądu, należy uzupełnić oznaczenia (tablice z informacjami o wydziałach sądu znajdujących się w budynku) -

rekomendowana wysokość montażu: tak aby dolna krawędź tabliczki znajdowała się na wysokości 1,80-2,20 od podłoża.

- B.2.2.** Zaleca się montaż systemów fakturowych i / lub oznaczeń kolorystycznych, wyznaczających drogę do wejścia do budynku (tzw. system wayfinding).
- B.2.3.** Nie zapewniono odpowiedniej przestrzeni manewrowej przed początkiem i za końcem pochylni – nie zostały więc spełnione wymagania prawa w tym zakresie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 71). Konieczne jest zapewnienie przestrzeni o wymiarach co najmniej 1,50 x 1,50 m.
- B.2.4.** Szerokość pochylni jest zbyt mała – nie spełnia wymagań prawa w tym zakresie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 71). Konieczna jest jej przebudowa i poszerzenie biegu pochylni w taki sposób, by nie był węższy niż 1,20 m.
- B.2.5.** Odstęp pomiędzy poręczami nie jest prawidłowy – nie spełnia wymagań prawa w tym zakresie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 71). Konieczna jest korekta wysokości ich montażu i zapewnienie pochwyków w odległości od 1,00 do 1,10 m.
- B.2.6.** Wysokość montażu pochwyków nie jest prawidłowa – nie spełnia wymagań prawa w tym zakresie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 298).
- B.2.7.** Początek i koniec biegu pochylni nie został oznaczony za pomocą zmiennej faktury i kontrastu kolorystycznego. Należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie

mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm, w odległości 50 cm przed krawędzią pochylni.

- B.2.8.** Szerokość biegu schodów przekracza 4,00 m, w związku z czym powinny one zostać wyposażone w dodatkową balustradę pośrednią (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 296). Konieczny jest jej montaż.
- B.2.9.** Szerokość stopni jest zbyt mała – nie zostały więc spełnione wymagania prawa w tym zakresie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 69). W miarę możliwości (przebudowa strefy wejściowej) zalecana jest korekta szerokości stopni schodów zewnętrznych.
- B.2.10.** Stopnie schodów nie zostały oznaczone kontrastowo. Krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów należy oznaczyć pasami w jednolitym, skontrastowanym z tłem kolorze, znajdującymi się na powierzchni pionowej i poziomej stopnia. W przypadku trzech stopni w biegu należy oznaczyć wszystkie.
- B.2.11.** Drzwi wejściowe nie otwierają się automatycznie. W razie przebudowy strefy wejściowej rekomenduje się montaż drzwi automatycznych.
- B.2.12.** Szklane drzwi wejściowe nie zostały poprawnie oznaczone kontrastowo, przez co mogą być trudne do zauważenia a w konsekwencji – niebezpieczne dla osób z niepełnosprawnością wzroku lub mających problem z koncentracją. Rekomenduje się oznaczenie przeszklei pasami skontrastowanymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów powinna wynosić 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy

graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych

B.3. Dostęp do informacji i bezpieczeństwo

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ W budynku znajduje się Biuro Obsługi Interesanta (BOI)/punkt informacyjny.
- ✓ BOI/punkt informacyjny jest zlokalizowany w pobliżu wejścia.
- ✓ BOI/punkt informacyjny jest wyróżniony przez elementy architektury, różne materiały i wizualny kontrast.
- ✓ Łada BOI/punktu informacyjnego na odcinku przynajmniej 0,9 m jest obniżona do wysokości max. 0,8 m.
- ✓ Osoba w BOI/punkcie informacyjnym jest widoczna zarówno dla osoby stojącej i siedzącej.
- ✓ Wokandy (listy spraw wywieszone lub wyświetlone przy salach rozpraw) są czytelne zarówno z pozycji stojącej, jak i siedzącej.
- ✓ Informacje (umieszczone na panelach elektronicznych, gablotach, tabliczkach itp.) umieszczone w przestrzeni budynku są czytelne (bezszyfrowa czcionka, min. 3 mm. wysokości znaków, odpowiednie skonstrastowanie).
- ✓ Miejsce umieszczenia informacji jest tak zorientowane, aby unikać odbicia światła dziennego jak i sztucznego.
- ✓ Czcionka i piktogramy z podstawowymi funkcjami obiektu i kierunkami dotarcia do najważniejszych pomieszczeń kontrastują z tłem.
- ✓ Brzeg tablic informacyjnych wiszących, których dolna krawędź znajduje się poniżej 2,2 m (np. gabloty), nie odstaje od płaszczyzny ściany na więcej niż 10 cm.

- ✓ W budynku umożliwiono bezpośredni dostęp do tłumacza języka migowego.
- ✓ Miejsce, gdzie dostępne jest tłumaczenie na PJM, jest odpowiednio oznaczone znakiem graficznym.
- ✓ W budynku umożliwiono zdalny dostęp do tłumacza języka migowego przez wideokonferencję.
- ✓ Miejsce, gdzie dostępne jest zdalne tłumaczenie na PJM, jest odpowiednio oznaczone znakiem graficznym.
- ✓ Pracownicy instytucji umieją zainicjować usługę zdalnego tłumaczenia (np. odnaleźć i włączyć program na komputerze).
- ✓ Warunki techniczne dla zdalnego tłumaczenia na język migowy są odpowiednie (np. sprzęt jest skonfigurowany, łącze internetowe zapewnia płynność obrazu, kamera przekazuje obraz wystarczającej jakości).
- ✓ Istnieje czytelna informacja wizualna o drogach ewakuacji w postaci piktogramów i strzałek kierunkowych.
- ✓ W budynku znajduje się dźwiękowy system powiadamiania alarmowego.
- ✓ Punkt informacyjny jest wyposażony w przenośną pętlę indukcyjną.

Rekomendacje:

- B.3.1.** Dojście do punktu informacji nie zostało oznaczone fakturowo. W miarę możliwości (wymiana posadzki) zaleca się uzupełnienie oznaczeń zgodnie z systemem FON (ang. TWSIs – Tactile Walking Surface Indicators na podstawie normy ISO 21542:2011).
- B.3.2.** [Po odpowiedzi sądu na raport wstępny rekomendacja dotycząca pętli indukcyjnej została zweryfikowana pozytywnie]
- B.3.3.** Informacje na wokandach są nieczytelne dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Zaleca się stosowanie czcionki bezszeryfowej o wielkości co najmniej 3mm (małe

liter), a w przypadku wokand elektronicznych dodatkowo dużo kontrastu liter w stosunku do tła i materiałów nie powodujących odbijania światła.

- B.3.4. Informację na wokandach elektronicznych przewijają się zbyt szybko. Zaleca się zmniejszenie tempa przewijania do max 10s. na stronę.
- B.3.5. [Rekomendacja w zakresie braku czytelnych oznaczeń pięter została zweryfikowana pozytywnie po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny – w sądzie znajdują się jedynie dwie kondygnacje – parter oraz I piętro]
- B.3.6. W budynku nie zastosowano piktogramów z podstawowymi funkcjami i wskazaniem drogi do najważniejszych pomieszczeń. Zaleca się umieszczenie w holach przynajmniej piktogramów kierujących do WC i Informacji, ale nie więcej niż 5 piktogramów na raz łącznie ze strzałką kierunkową.
- B.3.7. W budynku nie ma sal rozpraw wyposażonych w pętle induktofoniczną - zaleca się wyposażenie chociaż jednej sali w takie urządzenie.
- B.3.8. W budynku brak oznaczeń dróg ewakuacyjnych w języku Braille'a - zaleca się ich uzupełnienie.
- B.3.9. W budynku brak świetlnego systemu powiadamiania alarmowego - zaleca się jego uzupełnienie.
- B.3.10. W budynku brak rozwiązań zapewniających możliwość ewakuacji osób, które nie mogą biegać po schodach (kpl. materacy, wózków ewakuacyjnych). Zaleca się wyposażenie budynku w sprzęt do ewakuacji.

B.4. Dostępność toalet:

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ W budynku znajduje się toaleta oznaczona jako toaleta dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Toaleta dla osób z niepełnosprawnościami wyposażona jest w instalację alarmową.

Rekomendacje:

- B.4.1.** [Rekomendacja w zakresie toalety oznaczonej jako toalety dla osób z niepełnosprawnościami została zweryfikowana pozytywnie po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny]
- B.4.2.** Z korytarza nie widać gdzie znajdują się toalety. Należy czytelnie oznaczyć trasę dojścia do toalet.
- B.4.3.** Część podajników znajduje się zbyt wysoko. Konieczne jest obniżenie wysokości montażu podajników / włączników i umieszczenie ich na wysokości w przedziale 0,80-1,10 m.
- B.4.4.** W toalecie brak wystarczającej powierzchni manewrowej (co najmniej 1,50 x 1,50 m), co może utrudniać a nawet uniemożliwiać skorzystanie z niej użytkownikom wózków.
- B.4.5.** W toalecie nie zapewniono możliwości transferu bocznego na miskę ustępową, co może znacząco utrudniać przesiadanie się użytkowników wózków i korzystanie z toalety. Konieczne jest zapewnienie miejsca o powierzchni co najmniej 0,90 m x 0,90 m z jednej strony miski ustępowej)
- B.4.6.** Konieczne jest wyposażenie miski ustępowej w obustronne pochwyty. Pochwyty bezpieczeństwa przy misce ustępowej powinny być montowane na wysokości 0,75-0,80 m od poziomu posadzki. Zaleca się, aby pochwyty miały długość większą o 0,10-0,25 m od głębokości miski ustępowej. Dopuszczalne są poręcze stałe lub ruchome,

poziome, pionowe i poziomo-pionowe. W przypadku ograniczonej powierzchni manewrowej zaleca się stosowanie uchwytów ruchomych w pionie. Dopuszczalne jest stosowanie uchwytów o karbowanej / pofalowanej powierzchni, które zwiększają pewność uchwytu. Zalecana średnica pochwytów: 20-35 mm.

- B.4.7.** Pochwyty przy misce ustępowej nie zostały zamontowane prawidłowo. Konieczny jest ich montaż na wysokości w przedziale 0,75-0,85 m powyżej poziomu posadzki.
- B.4.8.** Konieczne jest wyposażenie umywalki w baterię automatyczną lub baterię zwykłą z przedłużonym uchwytem.
- B.4.9.** Rekomenduje się zapewnienie baterii o przedłużonej wylewce – maksymalna odległość wylewki od krawędzi umywalki nie powinna przekraczać 0,30 m.
- B.4.10.** [Rekomendacja w zakresie sygnalizacji alarmowej została zweryfikowana pozytywnie po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny – z przedstawionych informacji wynika, że została ona zamontowana w październiku 2022 r.]
- B.4.11.** [Rekomendacja w zakresie umieszczenia przycisku alarmowego została zweryfikowana pozytywnie – w raporcie wstępnym została ona mieszczona błędnie.]

B.5. Schody

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Szerokość biegu schodów jest odpowiednia (większa lub równa 1,2 m.).
- ✓ Początek i koniec biegu schodów jest wyróżniony przy pomocy kontrastowego koloru zarówno na płaszczyźnie pionowej jak i poziomej
- ✓ Schody w budynku można ominąć windą/platformą/podnośnikiem.

Rekomendacje:

- B.5.1. Schody nie zostały oznaczone za pomocą zmiennej faktury. należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm, w odległości 50 cm przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w dół oraz przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w górę.**
- B.5.2. Schody nie zostały wyposażone w odpowiednie poręcze. Zalecane jest montowanie poręczy schodów na dwóch wysokościach: wymaganej dla danego typu budynku (1,10 m) oraz dodatkowej (0,75 m).**

B.6. Winda

W budynku brak jest windy, dostępność I piętra jest zapewniona poprzez schodolaz.

B.7. Korytarz - Parter

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.
- ✓ Wszystkie stanowiska obsługujące petentów są dostępne dla osób m.in. poruszających się na wózkach.

Rekomendacje:

- B.7.1.** Korytarze w budynku są zbyt wąskie, mogą więc powodować utrudnienia w poruszaniu się w ich obrębie. Należy usunąć wszelkie przedmioty zawężające bieg korytarza, a w miarę możliwości (remont / modernizacja) poszerzyć bieg korytarza do szerokości minimum 1,20 m.
- B.7.2.** Podłoga nie została wykonana z materiałów antypoślizgowych, zastosowane rozwiązania mogą powodować niebezpieczeństwo dla użytkowników. Zalecana jest wymiana materiału wykończeniowego posadzki.
- B.7.3.** [Rekomendacja w zakresie zmian poziomów lub pojedynczych stopni, których nie można pokonać na wózku została zweryfikowana pozytywnie po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny]
- B.7.4.** Meble i elementy wyposażenia zawężają szerokości przejść między nimi – zaleca się ułożenie ich w taki sposób, by pomiędzy poszczególnymi elementami zapewnić przejście o szerokości co najmniej 90 cm i możliwość manewrowania wózkiem.
- B.7.5.** Wysokość progu drzwi wewnętrznych jest zbyt duża. Konieczne jest jego obniżenie do wysokości nieprzekraczającej 20 mm (optymalnie – do 10 mm).
- B.7.6.** Zaleca się wymianę klamek na kontrastowe w stosunku do koloru drzwi.
- B.7.7.** Drzwi wewnętrzne nie zostały wystarczająco skontrastowane w stosunku do ściany, w której się znajdują, przez co mogą być trudne do odnalezienia, szczególnie dla osób z niepełnosprawnością wzroku (słabowidzących). Wymagane jest zapewnienie kontrastów kolorystycznych, pozwalających na wyodrębnienie ich z tła: obramowanie framugi kontrastowym pasem lub zmianę koloru skrzydła drzwiowego.

- B.7.8. Pomieszczenia powinny być zaaranżowane w sposób bardziej przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.**

B.8. Korytarz - 1 piętro

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.

Rekomendacje:

- B.8.1. Podłoga nie została wykonana z materiałów antypoślizgowych, zastosowane rozwiązania mogą powodować niebezpieczeństwo dla użytkowników. Zalecana jest wymiana materiału wykończeniowego posadzki.**
- B.8.2. Meble i elementy wyposażenia zawężają szerokości przejść między nimi – zaleca się ułożenie ich w taki sposób, by pomiędzy poszczególnymi elementami zapewnić przejście o szerokości co najmniej 90 cm i możliwość manewrowania wózkiem.**
- B.8.3. Drzwi wewnętrzne są zbyt wąskie, co może stanowić barierę dla użytkowników wózków i osób korzystających z pomocy ortopedycznych lub psa asystującego. Konieczne jest poszerzenie otworu i wymiana drzwi na nowe, o szerokości w świetle ościeżnicy nie mniejszej niż 0,90 m i wysokości nie mniejszej niż 2 m.**

- B.8.4.** Wysokość progu drzwi wewnętrznych jest zbyt duża. Konieczne jest jego obniżenie do wysokości nieprzekraczającej 20 mm (optymalnie – do 10 mm).
- B.8.5.** Klamki drzwi wewnętrznych nie zostały wystarczająco skonstrastowane w stosunku do barwy drzwi, przez co mogą być trudne do zauważenia dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Zaleca się wymianę klamek na kontrastowe w stosunku do koloru drzwi.
- B.8.6.** Drzwi wewnętrzne nie zostały wystarczająco skonstrastowane w stosunku do ściany, w której się znajdują, przez co mogą być trudne do odnalezienia, szczególnie dla osób z niepełnosprawnością wzroku (słabowidzących). Wymagane jest zapewnienie kontrastów kolorystycznych, pozwalających na wyodrębnienie ich z tła: obramowanie framugi kontrastowym pasem lub zmianę koloru skrzydła drzwiowego.
- B.8.7.** Pomieszczenia powinny być zaaranżowane w sposób bardziej przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.

Uwagi do rekomendacji w zakresie budynku – ul. Janińska 25

Sąd Rejonowy w Wieliczce korzysta z budynku przy ul. Janińskiej 25 na podstawie użyczenia.

W zakresie rekomendacji B.2.1.

Sąd po zapoznaniu się z raportem wstępnym wskazał, że w zakresie oznaczenia budynku informacją na temat funkcjonujących tam wydziałów Sądu Rejonowego w Wieliczce, to za drzwiami wejściowymi widnieje szczegółowa tablica informacyjna zawierająca wszystkie informacje. Dodatkowo na parterze, tuż pod główną tablicą informacyjną oraz w holu na piętrze umieszczono dwie tablice informacyjne z napisami w języku

Braille'a (dotyczące tego budynku). Sąd wskazał, że mimo tych informacji uwzględni rekomendacje zawarte w raporcie i przed wejściem budynku umieści tablice o wydziałach funkcjonujących w tej lokalizacji.

Rekomendacja pozostaje w tym zakresie zasadna z uwagi na fakt, że informacja o wydziałach sądu umieszczona na zewnątrz budynku ułatwia zorientowanie się interesantom czy trafili w dobre miejsce bez konieczności wchodzenia do budynku sądu.

W zakresie rekomendacji B.3.2.

Sąd wskazał, że posiada w Biurze Obsługi Interesantów zestaw przenośny, który w razie potrzeby jest gotowy do użycia. W raporcie wstępnym informacja o braku pętli indukcyjne została oparta na informacji uzyskanej od pracowniczki BOI. W dniu przeprowadzenia badania nie było również oznaczenia, że pętla indukcyjna znajduje się w BOI.

W związku z informacją zawartą w odpowiedzi na raport wstępny rekomendacja ta została zweryfikowana pozytywnie.

W zakresie rekomendacji B.3.3. i B.3.4.

Sąd wskazał, że wokandy zlokalizowane przy salach rozpraw wyświetlają informacje w sposób standardowy, zgodny z zakupiony przez Ministerstwo Sprawiedliwości oprogramowaniem, bez możliwości ingerencji ze strony sądu. Każda samodzielna zmian może spowodować, iż dane mogą wyświetlać się nieprawidłowo lub niekompletnie.

Rekomendacje, pomimo trudności wskazanych przez sąd, w ocenie zespołu badawczego pozostają zasadne.

W zakresie rekomendacji B.3.5.

Sąd wskazał, że w budynku brak czytelnych oznaczeń pięter ze względu na to, że w budynku jest tylko jedno piętro i nie ma w nim windy.

W związku z informacją zawartą w odpowiedzi na raport wstępny rekomendacja ta została zweryfikowana pozytywnie.

W zakresie rekomendacji B.3.6.

Sąd wskazał, że brak jest możliwości umieszczenia w holu budynku piktogramów z uwagi na jego układ i rozmiar, co powoduje że nie ma odpowiedniego miejsca, gdzie mogłyby one zostać umieszczone. Jednocześnie w przypadku potrzeby pokierowania danej osoby do danego pomieszczenia w sądzie do dyspozycji interesantów są pracownicy ochrony, którzy kierują każdą osobą, niezależnie czy jest to osoba z niepełnosprawnością czy nie, we właściwe miejsce.

Jednocześnie sąd wskazał, że w budynku przy ul. Janińskiej 25 wszystkie istotne dla interesantów miejsca zostały oznakowane piktogramami wraz z napisem w języku Braille'a. Tabliczki znajdują się również na poręczach schodów.

W ocenie zespołu badawczego rekomendacja pozostaje zasada i warto rozważyć wprowadzenie piktogramów ułatwiających poruszanie się po budynku.

W zakresie rekomendacji B.4.10 i B.4.11.

Sąd wskazała, że w budynku od dawna znajdują się oznaczona toaleta dla osób z niepełnosprawnościami i z korytarza jej nie widać, bo znajduje się ona w głównym holu na parterze budynku. Jest to toaleta ogólnodostępna dostosowana. Jednocześnie sąd zaznaczył, że w raporcie wstępnym wskazano, że brak jest instalacji alarmowej w toalecie, a jednocześnie w kolejnym punkcie z rekomendacjami umieszczono informację, że punkt kasowania alarmu umieszczono na nieodpowiedniej wysokości. Sąd wyjaśnił, że w dwóch lokalizacjach w październiku 2022 dokonano montażu instalacji alarmowej w toaletach dla osób z niepełnosprawnościami tj. przy ul. Janińskiej 25 i ul. Stromej 12 w Wieliczce. Taka instalacja znajduje się również w lokalizacji przy ul. Jańskiej 32.

Część rekomendacji została zweryfikowana pozytywnie po zapoznaniu się z odpowiedzią, część rekomendacji np. co do widoczności i oznaczenia drogi dojścia do toalety z korytarza pozostała zdaniem zespołu badawczego zasadna.

W zakresie rekomendacji B.7.3.

Sąd wskazał, że w całym budynku w ramach jednej kondygnacji nie ma zmian poziomów, tym bardziej stopni, które uniemożliwiałyby przemieszczanie się osobom na wózkach. Jedyne miejsce, w którym istnieje zmiana poziomów znajduje się w strefie zamkniętej w części niedostępnej dla interesantów, gdzie różnica poziomów jest zredukowana pochylnią, w taki stopniu jakim umożliwia to architektura budynku.

W związku z informacją zawartą w odpowiedzi na raport wstępny rekomendacja ta została zweryfikowana pozytywnie.

C. Budynek i otoczenie budynku – Wieliczka, ul. Janińska 32

C.1. Otoczenie wejścia

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ W najbliższym sąsiedztwie wejścia wyznaczono miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Wejście w pobliżu którego zlokalizowano miejsce postojowe dla osób z niepełnosprawnościami jest dostępne dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Najbliższe miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami zostało prawidłowo oznaczone za pomocą znaku pionowego.

Rekomendacje:

- C.1.1. Brak oznaczenia kolorem niebieskim (zgodnie z: Obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 9 września 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach, zał. 2, pkt. 5.2.4.). Zaleca się złożenie wniosku o uzupełnienie oznaczenia.**
- C.1.2. Brak oznaczenia poziomego P-24 miejsca postojowego dla osób z niepełnosprawnościami. Zaleca się złożenie wniosku o uzupełnienie oznaczenia.**
- C.1.3. Miejsce postojowe ma nieprawidłowe wymiary – konieczne jest jego powiększenie do wymiarów co najmniej 2,50 x 5,00 m.**

C.2. Wejście do budynku

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Budynek jest oznakowany tabliczką urzędową z nazwą sądu i godłem w wyraźny i czytelny sposób.
- ✓ Na zewnątrz budynku znajdują się tabliczki zawierające informacje o wydziałach sądu.
- ✓ Dojście do budynku ma odpowiednią szerokość.
- ✓ Schody zewnętrzne wyposażone są w poręcze.
- ✓ Szerokość użytkowa biegu schodów (pomiędzy poręczami lub innymi przeszkodami) jest odpowiednia.
- ✓ Szerokość stopni jest odpowiednia.
- ✓ Drzwi wejściowe mają odpowiednie wymiary.

Rekomendacje:

- C.2.1. Zaleca się montaż systemów fakturowych i / lub oznaczeń kolorystycznych, wyznaczających drogę do wejścia do budynku (tzw. system wayfinding).**
- C.2.2. Szerokość biegu schodów przekracza 4,00 m, w związku z czym powinny one zostać wyposażone w dodatkową balustradę pośrednią (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 296). Konieczny jest jej montaż.**
- C.2.3. Stopnie schodów nie zostały oznaczone kontrastowo. Krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów należy oznaczyć pasami w jednolitym, skontrastowanym z tłem kolorze, znajdującymi się na powierzchni pionowej i poziomej stopnia. W przypadku trzech stopni w biegu należy oznaczyć wszystkie.**
- C.2.4. Drzwi wejściowe nie otwierają się automatycznie. W razie przebudowy strefy wejściowej rekomenduje się montaż drzwi automatycznych.**
- C.2.5. Szklane drzwi wejściowe nie zostały poprawnie oznaczone kontrastowo, przez co mogą być trudne do zauważenia a w konsekwencji – niebezpieczne dla osób z niepełnosprawnością wzroku lub mających problem z koncentracją. Rekomenduje się oznaczenie przeszkleń pasami skontrastowanymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów powinna wynosić 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych**

- C.2.6. Drzwi wejściowe zostały wyposażone w nieodpowiednią klamkę. Rekomenduje się jej wymianę na duży, wygodny pochwyt, skonstruowany kolorystycznie w stosunku do barwy drzwi (łatwy do zauważenia przez osoby z niepełnosprawnością wzroku i mające problemy z koncentracją).**

C.3. Dostęp do informacji i bezpieczeństwo

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ W przestrzeni budynku zastosowane zostały piktogramy z podstawowymi funkcjami obiektu i kierunkami dotarcia do najważniejszych pomieszczeń.
- ✓ Istnieje czytelna informacja wizualna o drogach ewakuacji w postaci piktogramów i strzałek kierunkowych.
- ✓ W budynku znajduje się dźwiękowy system powiadamiania alarmowego.
- ✓ Brzeg tablic informacyjnych wiszących, których dolna krawędź znajduje się poniżej 2,2 m (np. gabloty), nie odstaje od płaszczyzny ściany na więcej niż 10 cm.

Rekomendacje:

- C.3.1. W budynku nie wyznaczono BOI / punktu informacyjnego. Rekomenduje się wyznaczenie takiego punktu. Przy jego organizacji należy zastosować obniżenie lady do wysokości max. 0,80 m (na odcinku co najmniej 0,90 m), wyposażeniu w systemy wspomagające słuch (pętla indukcyjna) i tłumacza online PJM.**
- C.3.2. Wokandy nie są dobrze widoczne z perspektywy osoby siedzącej na wózku. Rekomenduje się zmianę wysokości montażu wokand (montaż w przedziale 1,20 - 1,60 m) oraz zastosowanie materiałów nie odbijających światła.**

- C.3.3.** Informacje na wokandach są nieczytelne dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Zaleca się stosowanie czcionki bezszeryfowej o wielkości co najmniej 3mm (małe litery), a w przypadku wokand elektronicznych dodatkowo dużo kontrastu liter w stosunku do tła i materiałów nie powodujących odbijania światła.
- C.3.4.** Informację na wokandach elektronicznych przewijają się zbyt szybko. Zaleca się zmniejszenie tempa przewijania do max 10s. na stronę.
- C.3.5.** [Rekomendacja w zakresie braku czytelnych oznaczeń pięter została zweryfikowana pozytywnie po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny – w budynku znajdują się jedynie dwie kondygnacje – parter oraz I piętro]
- C.3.6.** Informacje są nieczytelne dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Zaleca się stosowanie czcionki bezszeryfowej o wielkości co najmniej 3mm (małe litery), dodatkowo dużo kontrastu liter w stosunku do tła i materiałów nie powodujących odbijania światła.
- C.3.7.** Informacje umieszczone są w miejscu w którym występuje zjawisko lśnienia (odbicie światła). Należy przenieść tablicę informacyjną w miejsce gdzie nie występuje takie zjawisko.
- C.3.8.** Tablice informacyjne i piktogramy nie są wystarczająco skonstrastowane w stosunku do tła. Zaleca się wymianę tablic lub piktogramów, albo zmianę koloru ścian tak aby zachować kontrast o wartości co najmniej LRV=60.
- C.3.9.** [Rekomendacja w zakresie możliwego zagrożenia z uwagi na odstawanie od ściany tablic informacyjnych została zweryfikowana pozytywnie po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny]
- C.3.10.** Instytucja nie oferuje bezpośredniego dostępu do tłumacza Polskiego Języka Migowego. Zaleca się przeszkolenie kilku pracowników z podstaw PJM.

- C.3.11. W budynku nie ma sal rozpraw wyposażonych w pętle induktofoniczną - zaleca się wyposażenie chociaż jednej sali w takie urządzenie.**
- C.3.12. W budynku brak oznaczeń dróg ewakuacyjnych w języku Braille' a - zaleca się ich uzupełnienie.**
- C.3.13. W budynku brak świetlnego systemu powiadamiania alarmowego - zaleca się jego uzupełnienie.**
- C.3.14. W budynku brak rozwiązań zapewniających możliwość ewakuacji osób, które nie mogą biegać po schodach (kpl. materacy, wózków ewakuacyjnych). Zaleca się wyposażenie budynku w sprzęt do ewakuacji.**

C.4. Dostępność toalet:

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Toaleta dla osób z niepełnosprawnościami została oznaczona za pomocą odpowiedniego piktogramu.
- ✓ Toaleta dla osób z niepełnosprawnościami jest łatwa do odnalezienia, nie ma konieczności zastosowania dodatkowych oznaczeń kierunkowych.
- ✓ Toaleta wyposażona jest w pochwyt po obu stronach toalety
- ✓ Toaleta wyposażona jest w baterię umywalkową z przedłużoną wylewką.
- ✓ Toaleta dla osób z niepełnosprawnościami wyposażona jest w instalację alarmową.
- ✓ Przycisk / linka wzywania pomocy znajduje się na wysokości nieprzekraczającej 0,40 m od poziomu posadzki

Rekomendacje:

- C.4.1.** Część podajników znajduje się zbyt wysoko. Konieczne jest obniżenie wysokości montażu podajników / włączników i umieszczenie ich na wysokości w przedziale 0,80-1,10 m.
- C.4.2.** W toalecie brak wystarczającej powierzchni manewrowej (co najmniej 1,50 x 1,50 m), co może utrudniać a nawet uniemożliwiać skorzystanie z niej użytkownikom wózków.
- C.4.3.** W toalecie nie zapewniono możliwości transferu bocznego na miskę ustępową, co może znacząco utrudniać przesiadanie się użytkowników wózków i korzystanie z toalety. Konieczne jest zapewnienie miejsca o powierzchni co najmniej 0,90 m x 0,90 m z jednej strony miski ustępowej)
- C.4.4.** Pochwyty przy misce ustępowej nie zostały zamontowane prawidłowo. Konieczny jest ich montaż na wysokości w przedziale 0,75-0,85 m powyżej poziomu posadzki.
- C.4.5.** Konieczna jest wymiana umywalki na niskosyfonową / bezsyfonową, zapewniającą swobodny podjazd wózkiem.
- C.4.6.** Konieczne jest wyposażenie umywalki w baterię automatyczną lub baterię zwykłą z przedłużonym uchwytem.

C.5. Schody

Schody znajdują się za wejściem do budynku, prowadzą do korytarza i pomieszczeń sądowych znajdujących się na I piętrze.

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Szerokość biegu schodów jest odpowiednia (większa lub równa 1,2 m.).

- ✓ Schody w budynku można ominąć windą/platformą/podnośnikiem.

Rekomendacje:

- C.5.1.** Stopnie schodów nie zostały oznaczone kontrastowo. Krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów należy oznaczyć pasami w jednolitym, skontrastowanym z tłem kolorze, znajdującymi się na powierzchni pionowej i poziomej stopnia. W przypadku trzech stopi w biegu należy oznaczyć wszystkie.
- C.5.2.** Schody nie zostały oznaczone za pomocą zmiennej faktury. należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm, w odległości 50 cm przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w dół oraz przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w górę.
- C.5.3.** Schody nie zostały wyposażone w odpowiednie poręcze. Zalecane jest montowanie poręczy schodów na dwóch wysokościach: wymaganej dla danego typu budynku (1,10 m) oraz dodatkowej (0,75 m).

C.6. Winda

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Budynek wyposażony jest w windę.
- ✓ Winda posiada zewnętrzny panel sterujący, wysokość zewnętrznego panelu sterującego na odpowiedniej wysokości.
- ✓ Umieszczenie wewnętrznego panelu sterującego jest poprawne (odpowiednia wysokość i odległość od narożników kabiny).

- ✓ Panel sterujący jest wyposażony w dodatkowe oznakowania dla osób niewidomych i słabowidzących.
- ✓ Winda ma odpowiednie wymiary.
- ✓ Drzwi windy mają szerokość co najmniej 0,9 m.

Rekomendacje:

- C.6.1. Odległość pomiędzy drzwiami przystankowymi a przeciwległą ścianą jest zbyt mała – nie spełnia wymagań prawa w tym zakresie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 195).**
- C.6.2. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji świetlnej przyjazdu (która winda przyjechała i w którą zmierza stronę).**
- C.6.3. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej / głosowej przyjazdu (która winda przyjechała i w którą zmierza stronę).**
- C.6.4. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej / głosowej, informującej o otwieraniu się drzwi.**
- C.6.5. Wewnętrzny panel sterujący nie jest wyposażony w informację głosową mówiącą, na którym piętrze winda się zatrzymała i w którą stronę zmierza - zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej.**
- C.6.6. W kabinie windy nie jest umieszczony wyświetlacz pokazujący numer piętra, na którym znajduje się kabina windy. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji wizualnej powyżej panelu sterującego lub nad drzwiami windy.**

- C.6.7. Przycisk kondygnacji „zero” nie jest dodatkowo wyróżniony kolorystycznie i dotykowo. Zaleca się uzupełnienie oznaczeń.**
- C.6.8. Drzwi do kabiny dźwigu otwierają i zamykają się manualnie – w miarę możliwości (wymiana / remont dźwigu) zaleca się ich wymianę na drzwi automatyczne, z systemem zatrzymującym zamykanie, opartym na czujnikach.**
- C.6.9. W kabinie brak poręczy – konieczny jest montaż przynajmniej na wysokości 0,90 m powyżej podłogi kabiny.**
- C.6.10. W kabinie nie zamontowano lustra. Zaleca się jest jego montaż - na ścianie naprzeciwko drzwi, od wysokości 0,40 m powyżej poziomu posadzki do poziomu ok. 2,00 m**

C.7. Korytarz - I piętro

Korytarz znajdujący się na I piętrze, na tej kondygnacji mieszczą się wszystkie i jedyne pomieszczenia, z których korzysta sąd.

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Klamki są skonstrastowane w stosunku do koloru drzwi.
- ✓ Framugi drzwi oraz drzwi są w kolorze kontrastowym do koloru ściany, w której się znajdują.

- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.

Rekomendacje:

- C.7.1. Podłoga nie została wykonana z materiałów antypoślizgowych, zastosowane rozwiązania mogą powodować niebezpieczeństwo dla użytkowników. Zalecana jest wymiana materiału wykończeniowego posadzki.**
- C.7.2. Meble i elementy wyposażenia zawężają szerokości przejść między nimi – zaleca się ułożenie ich w taki sposób, by pomiędzy poszczególnymi elementami zapewnić przejście o szerokości co najmniej 90 cm i możliwość manewrowania wózkiem.**
- C.7.3. [Rekomendacja w zakresie zbyt dużej wysokości progu drzwi wewnętrznych po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny została zweryfikowana pozytywnie]**

Uwagi do rekomendacji w zakresie budynku – ul. Janińska 32

Sąd Rejonowy w Wieliczce wynajmuje budynek przy ul. Janińskiej 32 w Wieliczce.

W zakresie rekomendacji C.3.1.

Sąd wskazał, że w budynku nie ma i nie będzie zlokalizowanego punktu BOI. Taki punkt znajduje się w siedzibie sądu na ul. Janińskiej 25, gdzie pracownik zajmuje się kompleksową obsługą interesantów w tym osób z niepełnosprawnościami. Wynika to z ograniczeń lokalowych i kadrowych.

Sąd wskazał, że w zakresie pętli indukcyjnych sąd posiada przenośną pętlę indukcyjną w Biurze Obsługi Interesantów znajdującej się przy ul. Janińskiej 25, która jest gotowa do użycia w razie potrzeby.

Z uwagi na różne potrzeby osób z niepełnosprawnościami w ocenie zespołu badawczego rekomendacje pozostają zasadne. Alternatywnie warto rozważyć przeszkolenie pracowników ochrony z umiejętności kontaktowania się z osobami o różnych rodzajach niepełnosprawności.

W zakresie rekomendacji C.3.5.

Sąd wskazał, że brak czytelnych oznaczeń pięter nie jest istotny z uwagi na fakt, że w budynku jest tylko jedno piętro.

W związku z informacją zawartą w odpowiedzi na raport wstępny rekomendacja została zweryfikowana pozytywnie.

W zakresie rekomendacji C.6.1 i dalszych

Sąd wskazał, że w budynku znajduje się tylko jedna winda i tylko jedna kondygnacja, więc niezasadne jest jakkolwiek ingerencja w tym zakresie.

Zdaniem zespołu badawczego wskazane rekomendacje pozostają zasadne i ich wdrożenie wpłynęłoby pozytywnie poziom dostępności windy w tym budynku.

W zakresie rekomendacji C.7.3.

Sąd wskazał, że jeżeli chodzi o korytarz na piętrze to nie ma tam żadnych wystających progów i pracownicy sądu korzystają bez przeszkód z wózków na akta, a szerokość korytarza wynosi 180 cm i nawet umieszczona ławka nie ogranicza manewrowania wózkiem niepełnosprawnego.

W związku z informacją zawartą w odpowiedzi na raport wstępny rekomendacja ta została zweryfikowana pozytywnie.

D. Budynek i otoczenie budynku – Wieliczka, ul. Stroma 11

D.1. Otoczenie wejścia

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ W najbliższym sąsiedztwie wejścia wyznaczono miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Wejście w pobliżu którego zlokalizowano miejsce postojowe dla osób z niepełnosprawnościami jest dostępne dla osób z niepełnosprawnościami.

Rekomendacje:

- D.1.1. **Brak oznaczenia kolorem niebieskim (zgodnie z: Obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 9 września 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach, zał. 2, pkt. 5.2.4.).**
- D.1.2. **"Brak oznaczenia pionowego D-18 „parking” wraz z tabliczką T-29 (informującą o miejscu przeznaczonym dla pojazdu samochodowego uprawnionej osoby z niepełnosprawnością oraz dla kierującego pojazdem przewożącego taką osobę).**

D.2. Wejście do budynku

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Budynek jest oznakowany tabliczką urzędową z nazwą sądu i godłem w wyraźny i czytelny sposób.

- ✓ Na zewnątrz budynku znajdują się tabliczki zawierające informacje o wydziałach sądu.
- ✓ Dojście do budynku ma odpowiednią szerokość.

Rekomendacje:

- D.2.1. Zaleca się montaż systemów fakturowych i / lub oznaczeń kolorystycznych, wyznaczających drogę do wejścia do budynku (tzw. system wayfinding).**
- D.2.2. Drzwi wejściowe nie otwierają się automatycznie. W razie przebudowy strefy wejściowej rekomenduje się montaż drzwi automatycznych.**
- D.2.3. Szklane drzwi wejściowe nie zostały poprawnie oznaczone kontrastowo, przez co mogą być trudne do zauważenia a w konsekwencji – niebezpieczne dla osób z niepełnosprawnością wzroku lub mających problem z koncentracją. Rekomenduje się oznaczenie przeszkleń pasami skontrastowanymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów powinna wynosić 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych**
- D.2.4. Drzwi wejściowe zostały wyposażone w nieodpowiednią klamkę. Rekomenduje się jej wymianę na duży, wygodny pochwyt, skontrastowany kolorystycznie w stosunku do barwy drzwi (łatwy do zauważenia przez osoby z niepełnosprawnością wzroku i mające problemy z koncentracją).**

D.3. Dostęp do informacji i bezpieczeństwo

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ W budynku znajduje się dźwiękowy system powiadamiania alarmowego.

Rekomendacje:

- D.3.1. W budynku nie wyznaczono BOI / punktu informacyjnego. Rekomenduje się wyznaczenie takiego punktu. Przy jego organizacji należy zastosować obniżenie ludy do wysokości max. 0,80 m (na odcinku co najmniej 0,90 m), wyposażeniu w systemy wspomagające słuch (pętla indukcyjna) i tłumacza online PJM.
- D.3.2. W budynku nie zastosowano piktogramów z podstawowymi funkcjami i wskazaniem drogi do najważniejszych pomieszczeń. Zaleca się umieszczenie w holach przynajmniej piktogramów kierujących do WC i Informacji, ale nie więcej niż 5 piktogramów na raz łącznie ze strzałką kierunkową.
- D.3.3. Instytucja nie oferuje bezpośredniego dostępu do tłumacza Polskiego Języka Migowego. Zaleca się przeszkolenie kilku pracowników z podstaw PJM.
- D.3.4. W budynku brak oznaczeń dróg ewakuacyjnych w języku Braille' a - zaleca się ich uzupełnienie.
- D.3.5. W budynku brak czytelnej informacji wizualnej o drogach ewakuacji w postaci piktogramów i strzałek kierunkowych - zaleca się ich uzupełnienie.
- D.3.6. W budynku brak świetlnego systemu powiadamiania alarmowego - zaleca się jego uzupełnienie.

- D.3.7. W budynku brak rozwiązań zapewniających możliwość ewakuacji osób, które nie mogą biegać po schodach (kpl. materacy, wózków ewakuacyjnych). Zaleca się wyposażenie budynku w sprzęt do ewakuacji.**

D.4. Dostępność toalet

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Toaleta dla osób z niepełnosprawnościami została oznaczona za pomocą odpowiedniego piktogramu.
- ✓ Toaleta oznaczona jako dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych posiada powierzchnię manewrową o minimalnych wymiarach 1,5 m x 1,5 m.

Rekomendacje:

- D.4.1. Z korytarza nie widać gdzie znajdują się toalety. Należy czytelnie oznaczyć trasę dojścia do toalet.**
- D.4.2. Część podajników znajduje się zbyt wysoko. Konieczne jest obniżenie wysokości montażu podajników / włączników i umieszczenie ich na wysokości w przedziale 0,80-1,10 m.**
- D.4.3. W toalecie nie zapewniono możliwości transferu bocznego na miskę ustępową, co może znacząco utrudniać przesiadanie się użytkowników wózków i korzystanie z toalety. Konieczne jest zapewnienie miejsca o powierzchni co najmniej 0,90 m x 0,90 m z jednej strony miski ustępowej)**
- D.4.4. Konieczne jest wyposażenie miski ustępowej w obustronne pochwyty. Pochwyty bezpieczeństwa przy misce ustępowej powinny być montowane na wysokości 0,75-0,80 m od poziomu posadzki. Zaleca się, aby pochwyty miały długość większą o 0,10-**

0,25 m od głębokości miski ustępowej. Dopuszczalne są poręcze stałe lub ruchome, poziome, pionowe i poziomo-pionowe. W przypadku ograniczonej powierzchni manewrowej zaleca się stosowanie uchwytów ruchomych w pionie. Dopuszczalne jest stosowanie uchwytów o karbowanej / pofalowanej powierzchni, które zwiększają pewność uchwytu. Zalecana średnica pochwytów: 20-35 mm.

- D.4.5.** Pochwyty przy misce ustępowej nie zostały zamontowane prawidłowo. Konieczny jest ich montaż na wysokości w przedziale 0,75-0,85 m powyżej poziomu posadzki.
- D.4.6.** Konieczna jest wymiana umywalki na niskosyfonową / bezsyfonową, zapewniającą swobodny podjazd wózkiem.
- D.4.7.** Konieczne jest wyposażenie umywalki w baterię automatyczną lub baterię zwykłą z przedłużonym uchwytem.
- D.4.8.** Rekomenduje się zapewnienie baterii o przedłużonej wylewce – maksymalna odległość wylewki od krawędzi umywalki nie powinna przekraczać 0,30 m.
- D.4.9.** W toalecie brak instalacji alarmowej. Koniecznie należy wyposażyć ją w prawidłowo zaprojektowaną i wykonaną instalację alarmową. Przycisk lub linka wzywania pomocy powinna znajdować się na maksymalnej wysokości 0,40 m od poziomu posadzki. Linka / przycisk powinny aktywować alarm na zewnątrz toalety oraz w pomieszczeniu obsługi (jeśli takie znajduje się w budynku). Uruchamianie urządzeń alarmowych nie może wymagać siły przekraczającej 30 N. Urządzenie służące do wzywania pomocy powinno wyróżniać się kolorystycznie z tła oraz spośród innych urządzeń, znajdujących się w toalecie. Należy również zapewnić przycisk dezaktywujący alarm – znajdujący się na wysokości w przedziale 0,80-1,10 m powyżej podłogi.

D.5. Schody oraz winda

Budynek posiada jedną kondygnację dostępną dla interesantów. Z tego względu nie zostało przeprowadzone badanie w tym zakresie.

D.6. Korytarz

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Klamki są skonstrastowane w stosunku do koloru drzwi.
- ✓ Framugi drzwi oraz drzwi są w kolorze kontrastowym do koloru ściany, w której się znajdują.
- ✓ Pomieszczenia są zaaranżowane w sposób przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.
- ✓ Wszystkie stanowiska obsługujące petentów są dostępne dla osób m.in. poruszających się na wózkach.

Rekomendacje:

- D.6.1.** Podłoga nie została wykonana z materiałów antypoślizgowych, zastosowane rozwiązania mogą powodować niebezpieczeństwo dla użytkowników. Zalecana jest wymiana materiału wykończeniowego posadzki.
- D.6.2.** Meble i elementy wyposażenia zawężają szerokości przejść między nimi – zaleca się ułożenie ich w taki sposób, by pomiędzy poszczególnymi elementami zapewnić przejście o szerokości co najmniej 90 cm i możliwość manewrowania wózkiem.
- D.6.3.** Wysokość progu drzwi wewnętrznych jest zbyt duża. Konieczne jest jego obniżenie do wysokości nieprzekraczającej 20 mm (optymalnie – do 10 mm).

Uwagi do rekomendacji w zakresie budynku – ul. Stroma 11

Sąd Rejonowy w Wieliczce wynajmuje budynek przy ul. Stromej 11 w Wieliczce.

W zakresie rekomendacji D.3.1.

Sąd wskazał, że w budynku nie ma i nie będzie zlokalizowanego punktu BOI. Taki punkt znajduje się w siedzibie sądu na ul. Janińskiej 25, gdzie pracownik zajmuje się kompleksową obsługą interesantów w tym osób z niepełnosprawnościami. Wynika to z ograniczeń lokalowych i kadrowych.

Sąd wskazał, że w zakresie pętli indukcyjnych sąd posiada przenośną pętlę indukcyjną w Biurze Obsługi Interesantów znajdującej się przy ul. Janińskiej 25, która jest gotowa do użycia w razie potrzeby.

Z uwagi na różne potrzeby osób z niepełnosprawnościami w ocenie zespołu badawczego rekomendacje pozostają zasadne. Alternatywnie warto rozważyć przeszkolenie pracowników ochrony z umiejętności kontaktowania się z osobami o różnych rodzajach niepełnosprawności.

W zakresie rekomendacji D.3.2.

Sąd wskazał, że w jego ocenie nie ma konieczności umieszczania w sądzie piktogramów ze strzałkami z uwagi na to, że jest to bardzo mały budynek, gdzie sąd zajmuje jedynie parter, a każdą osobę, w tym osoby z niepełnosprawnościami, we właściwe miejsce kierują pracownicy ochrony.

W ocenie zespołu badawczego pomocne mogłoby być oznaczenie za pomocą piktogramów drogi dojścia do toalety, w związku z czym rekomendacja pozostaje zasadna.

E. Budynek i otoczenie budynku – Wieliczka, ul. Stroma 12

E.1. Otoczenie wejścia

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ W najbliższym sąsiedztwie wejścia wyznaczono miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Wejście w pobliżu którego zlokalizowano miejsce postojowe dla osób z niepełnosprawnościami jest dostępne dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Najbliższe miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami zostało prawidłowo oznaczone za pomocą znaku poziomego.
- ✓ Dostępne miejsce parkingowe ma odpowiednie wymiary.

Rekomendacje:

- E.1.1. Brak oznaczenia kolorem niebieskim (zgodnie z: Obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 9 września 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu**

rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach, zał. 2, pkt. 5.2.4.). Zaleca się złożenie wniosku o uzupełnienie oznaczenia.

- E.1.2.** "Brak oznaczenia pionowego D-18 „parking” wraz z tabliczką T-29 (informującą o miejscu przeznaczonym dla pojazdu samochodowego uprawnionej osoby z niepełnosprawnością oraz dla kierującego pojazdem przewożącego taką osobę). Zaleca się złożenie wniosku o uzupełnienie oznaczenia.
- E.1.3.** Miejsce postojowe ma nieprawidłowe wymiary – konieczne jest jego powiększenie do wymiarów co najmniej 2,50 x 5,00 m.

E.2. Wejście do budynku

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Budynek jest oznakowany tabliczką urzędową z nazwą sądu i godłem w wyraźny i czytelny sposób.
- ✓ Na zewnątrz budynku znajdują się tabliczki zawierające informacje o wydziałach sądu.
- ✓ Dojście do budynku ma odpowiednią szerokość.
- ✓ Drzwi wejściowe mają odpowiednie wymiary.

Rekomendacje:

- E.2.1.** Zaleca się montaż systemów fakturowych i / lub oznaczeń kolorystycznych, wyznaczających drogę do wejścia do budynku (tzw. system wayfinding).
- E.2.2.** Drzwi wejściowe nie otwierają się automatycznie. W razie przebudowy strefy wejściowej rekomenduje się montaż drzwi automatycznych.

- E.2.3. Szklane drzwi wejściowe nie zostały poprawnie oznaczone kontrastowo, przez co mogą być trudne do zauważenia a w konsekwencji – niebezpieczne dla osób z niepełnosprawnością wzroku lub mających problem z koncentracją. Rekomenduje się oznaczenie przeszkleń pasami skontrastowanymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów powinna wynosić 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych**
- E.2.4. Drzwi wejściowe zostały wyposażone w nieodpowiednią klamkę. Rekomenduje się jej wymianę na duży, wygodny pochwyt, skontrastowany kolorystycznie w stosunku do barwy drzwi (łatwy do zauważenia przez osoby z niepełnosprawnością wzroku i mające problemy z koncentracją).**

E.3. Dostęp do informacji i bezpieczeństwo

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Wokandy (listy spraw wywieszone lub wyświetlone przy salach rozpraw) są czytelne zarówno z pozycji stojącej, jak i siedzącej.
- ✓ Miejsce umieszczenia informacji jest tak zorientowane, aby unikać odbicia światła dziennego jak i sztucznego.
- ✓ W przestrzeni budynku zastosowane zostały piktogramy z podstawowymi funkcjami obiektu i kierunkami dotarcia do najważniejszych pomieszczeń.
- ✓ Czcionka i piktogramy z podstawowymi funkcjami obiektu i kierunkami dotarcia do najważniejszych pomieszczeń kontrastują z tłem.

- ✓ Istnieje czytelna informacja wizualna o drogach ewakuacji w postaci piktogramów i strzałek kierunkowych.
- ✓ W budynku znajduje się dźwiękowy system powiadamiania alarmowego.
- ✓ Brzeg tablic informacyjnych wiszących, których dolna krawędź znajduje się poniżej 2,2 m (np. gabloty), nie odstaje od płaszczyzny ściany na więcej niż 10 cm.

Rekomendacje:

- E.3.1. W budynku nie wyznaczono BOI / punktu informacyjnego. Rekomenduje się wyznaczenie takiego punktu. Przy jego organizacji należy zastosować obniżenie ludy do wysokości max. 0,80 m (na odcinku co najmniej 0,90 m), wyposażeniu w systemy wspomagające słuch (pętla indukcyjna) i tłumacza online PJM.**
- E.3.2. Informacje na wokandach są nieczytelne dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Zaleca się stosowanie czcionki bezszeryfowej o wielkości co najmniej 3mm (małe litery), a w przypadku wokand elektronicznych dodatkowo dużo kontrastu liter w stosunku do tła i materiałów nie powodujących odbijania światła.**
- E.3.3. Informację na wokandach elektronicznych przewijają się zbyt szybko. Zaleca się zmniejszenie tempa przewijania do max 10s. na stronę.**
- E.3.4. [Rekomendacja w zakresie braku czytelnych oznaczeń pięter została zweryfikowana pozytywnie po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny – w sądzie znajdują się jedynie dwie kondygnacje – parter oraz I piętro]**
- E.3.5. Informacje są nieczytelne dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Zaleca się stosowanie czcionki bezszeryfowej o wielkości co najmniej 3mm (małe litery), dodatkowo dużo kontrastu liter w stosunku do tła i materiałów nie powodujących odbijania światła.**

- E.3.6. [Rekomendacja w zakresie możliwego zagrożenia z uwagi na odstawianie od ściany tablic informacyjnych została zweryfikowana pozytywnie po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny]**
- E.3.7. Instytucja nie oferuje bezpośredniego dostępu do tłumacza Polskiego Języka Migowego. Zaleca się przeszkolenie kilku pracowników z podstaw PJM.**
- E.3.8. W budynku nie ma sal rozpraw wyposażonych w pętle induktofoniczną - zaleca się wyposażenie chociaż jednej sali w takie urządzenie.**
- E.3.9. W budynku brak oznaczeń dróg ewakuacyjnych w języku Braille' a - zaleca się ich uzupełnienie.**
- E.3.10. W budynku brak świetlnego systemu powiadamiania alarmowego - zaleca się jego uzupełnienie.**
- E.3.11. W budynku brak rozwiązań zapewniających możliwość ewakuacji osób, które nie mogą biegać po schodach (kpl. materacy, wózków ewakuacyjnych). Zaleca się wyposażenie budynku w sprzęt do ewakuacji.**

E.4. Dostępność toalet

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Toaleta dla osób z niepełnosprawnościami została oznaczona za pomocą odpowiedniego piktogramu.
- ✓ Toaleta wyposażona jest w pochwyt po obu stronach toalety.
- ✓ Toaleta dla osób z niepełnosprawnościami wyposażona jest w instalację alarmową.

Rekomendacje:

- E.4.1. Z korytarza nie widać gdzie znajdują się toalety. Należy czytelnie oznaczyć trasę dojścia do toalet.**
- E.4.2. Część podajników znajduje się zbyt wysoko. Konieczne jest obniżenie wysokości montażu podajników / włączników i umieszczenie ich na wysokości w przedziale 0,80-1,10 m.**
- E.4.3. W toalecie brak wystarczającej powierzchni manewrowej (co najmniej 1,50 x 1,50 m), co może utrudniać a nawet uniemożliwiać skorzystanie z niej użytkownikom wózków.**
- E.4.4. W toalecie nie zapewniono możliwości transferu bocznego na miskę ustępową, co może znacząco utrudniać przesiadanie się użytkowników wózków i korzystanie z toalety. Konieczne jest zapewnienie miejsca o powierzchni co najmniej 0,90 m x 0,90 m z jednej strony miski ustępowej)**
- E.4.5. Pochwyty przy misce ustępowej nie zostały zamontowane prawidłowo. Konieczny jest ich montaż na wysokości w przedziale 0,75-0,85 m powyżej poziomu posadzki.**
- E.4.6. Konieczna jest wymiana umywalki na niskosyfonową / bezsyfonową, zapewniającą swobodny podjazd wózkiem.**
- E.4.7. Konieczne jest wyposażenie umywalki w baterię automatyczną lub baterię zwykłą z przedłużonym uchwytem.**
- E.4.8. Rekomenduje się zapewnienie baterii o przedłużonej wylewce – maksymalna odległość wylewki od krawędzi umywalki nie powinna przekraczać 0,30 m.**
- E.4.9. [Rekomendacja w zakresie sygnalizacji alarmowej została zweryfikowana pozytywnie po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny – z przedstawionych informacji wynika, że została ona zamontowana w październiku 2022 r.]**

E.5. Schody

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Szerokość biegu schodów jest odpowiednia (większa lub równa 1,2 m.).
- ✓ Początek i koniec biegu schodów jest wyróżniony przy pomocy kontrastowego koloru zarówno na płaszczyźnie pionowej jak i poziomej.
- ✓ Schody w budynku można ominąć windą/platformą/podnośnikiem.

Rekomendacje:

- E.5.1. Schody nie zostały oznaczone za pomocą zmiennej faktury. należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm, w odległości 50 cm przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w dół oraz przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w górę.**
- E.5.2. Schody nie zostały wyposażone w odpowiednie poręcze. Zalecane jest montowanie poręczy schodów na dwóch wysokościach: wymaganej dla danego typu budynku (1,10 m) oraz dodatkowej (0,75 m).**

E.6. Winda

W budynku brak jest windy, dostępność I piętra jest zapewniona poprzez schodołaz.

E.7. Korytarz - Parter

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Klamki są skonstruowane w stosunku do koloru drzwi.
- ✓ Framugi drzwi oraz drzwi są w kolorze kontrastowym do koloru ściany, w której się znajdują.
- ✓ Pomieszczenia są zaaranżowane w sposób przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.

Rekomendacje:

- E.7.1.** Podłoga nie została wykonana z materiałów antypoślizgowych, zastosowane rozwiązania mogą powodować niebezpieczeństwo dla użytkowników. Zalecana jest wymiana materiału wykończeniowego posadzki.
- E.7.2.** W ramach jednej kondygnacji pojawiają się zmiany poziomów lub pojedyncze stopnie, których nie można pokonać na wózku. Zaleca się montaż rozwiązań pozwalających na pokonanie różnic poziomów (podnośnik pionowy lub pochylnia).
- E.7.3.** Meble i elementy wyposażenia zawężają szerokości przejść między nimi – zaleca się ułożenie ich w taki sposób, by pomiędzy poszczególnymi elementami zapewnić przejście o szerokości co najmniej 90 cm i możliwość manewrowania wózkiem.
- E.7.4.** Wysokość progu drzwi wewnętrznych jest zbyt duża. Konieczne jest jego obniżenie do wysokości nieprzekraczającej 20 mm (optymalnie – do 10 mm).

- E.7.5. Klamki drzwi wewnętrznych nie są wygodne w obsłudze – mogą powodować trudności w użytkowaniu, szczególnie wśród osób o słabszym chwycie lub trudnościach w czynnościach manipulacyjnych. Rekomenduje się ich wymianę na duży, wygodny pochwyt, skontrastowany kolorystycznie w stosunku do barwy drzwi (łatwy do zauważenia przez osoby z niepełnosprawnością wzroku i mające problemy z koncentracją).**

E.8. Korytarz - 1 piętro

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Klamki są skontrastowane w stosunku do koloru drzwi.
- ✓ Framugi drzwi oraz drzwi są w kolorze kontrastowym do koloru ściany, w której się znajdują.
- ✓ Pomieszczenia są zaaranżowane w sposób przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.

Rekomendacje:

- E.8.1. Podłoga nie została wykonana z materiałów antypoślizgowych, zastosowane rozwiązania mogą powodować niebezpieczeństwo dla użytkowników. Zalecana jest wymiana materiału wykończeniowego posadzki.**

- E.8.2** W ramach jednej kondygnacji pojawiają się zmiany poziomów lub pojedyncze stopnie, których nie można pokonać na wózku. Zaleca się montaż rozwiązań pozwalających na pokonanie różnic poziomów (podnośnik pionowy lub pochylnia).
- E.8.3** Meble i elementy wyposażenia zawężają szerokości przejść między nimi – zaleca się ułożenie ich w taki sposób, by pomiędzy poszczególnymi elementami zapewnić przejście o szerokości co najmniej 90 cm i możliwość manewrowania wózkiem.
- E.8.4** Wysokość progu drzwi wewnętrznych jest zbyt duża. Konieczne jest jego obniżenie do wysokości nieprzekraczającej 20 mm (optymalnie – do 10 mm).
- E.8.5** Klamki drzwi wewnętrznych nie są wygodne w obsłudze – mogą powodować trudności w użytkowaniu, szczególnie wśród osób o słabszym chwycie lub trudnościach w czynnościach manipulacyjnych. Rekomenduje się ich wymianę na duży, wygodny pochwył, skonstruowany kolorystycznie w stosunku do barwy drzwi (łatwy do zauważenia przez osoby z niepełnosprawnością wzroku i mające problemy z koncentracją).

Uwagi do rekomendacji w zakresie budynku – ul. Stroma 12

Sąd Rejonowy w Wieliczce wynajmuje budynek przy ul. Stromej 12 w Wieliczce.

W zakresie rekomendacji E.3.1.

Sąd wskazał, że w budynku nie ma i nie będzie zlokalizowanego punktu BOI. Taki punkt znajduje się w siedzibie sądu na ul. Janińskiej 25, gdzie pracownik zajmuje się kompleksową obsługą interesantów w tym osób z niepełnosprawnościami. Wynika to z ograniczeń lokalowych i kadrowych.

Sąd wskazał, że w zakresie pętli indukcyjnych sąd posiada przenośną pętlę indukcyjną w Biurze Obsługi Interesantów znajdującej się przy ul. Janińskiej 25, która jest gotowa do użycia w razie potrzeby.

Z uwagi na różne potrzeby osób z niepełnosprawnościami w ocenie zespołu badawczego rekomendacje pozostają zasadne. Alternatywnie warto rozważyć przeszkolenie pracowników ochrony z umiejętności kontaktowania się z osobami o różnych rodzajach niepełnosprawności.

W zakresie rekomendacji E.3 – piktogramy

Sąd wskazał, że w jego ocenie nie ma konieczności umieszczania w sądzie piktogramów ze strzałkami z uwagi na to, że jest to bardzo mały budynek, gdzie sąd zajmuje jedynie parter, a każdą osobę, w tym osoby z niepełnosprawnościami, we właściwe miejsce kierują pracownicy ochrony.

Element ten w raporcie wstępnym został zweryfikowany pozytywnie.

W zakresie rekomendacji E.3.4.

Sąd wskazał, że brak czytelnych oznaczeń pięter nie jest istotny z uwagi na fakt, że w budynku jest tylko jedno piętro.

W związku z informacją zawartą w odpowiedzi na raport wstępny rekomendacja ta została zweryfikowana pozytywnie.

W zakresie rekomendacji E.6

Sąd wskazał, że w tym zakresie zapisy w raporcie nie są konsekwentne. W jednym miejscu raportu wstępnego wskazano, że istnieje możliwość ominięcia schodów przy pomocy windy/platformy/podnośnika, a następnie rekomendowano instalację windy.

Rekomendacje w tym zakresie zostały uspołnione. W ramach modułu dotyczącego badania windy wskazano, że został zapewniony dostęp alternatywny w postaci schodolazu.

F. Budynek i otoczenie budynku – Niepołomice, ul. Zamkowa 5

F.1. Otoczenie wejścia

Rekomendacje:

- F.1.1.** W otoczeniu brak wyznaczonych miejsc parkingowych. Zaleca się złożenie wniosku o wyznaczenie miejsca parkingowego o wymiarach 3,60 x 6,00 m (w przypadku miejsc usytuowanych wzdłuż jezdni) lub 2,50 x 6,00 m (w przypadku miejsc korzystających z przylegającego ciągu pieszo-jezdnego).

F.2. Wejście do budynku

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Budynek jest oznakowany tabliczką urzędową z nazwą sądu i godłem w wyraźny i czytelny sposób.
- ✓ Na zewnątrz budynku znajdują się tabliczki zawierające informacje o wydziałach sądu.
- ✓ Szerokość użytkowa biegu schodów (pomiędzy poręczami lub innymi przeszkodami) jest odpowiednia.

Rekomendacje:

- F.2.1.** Ciąg pieszy jest zbyt wąski dla wygodnego minięcia się osoby na wózku lub osoby z wózkiem dziecięcym i pieszego. W miarę możliwości zaleca się jego poszerzenie do szerokości co najmniej 1,50 m.
- F.2.2.** Zaleca się montaż systemów fakturowych i / lub oznaczeń kolorystycznych, wyznaczających drogę do wejścia do budynku (tzw. system wayfinding).
- F.2.3.** Schody nie zostały wyposażone w obustronne poręcze – zaleca się ich montaż.

- F.2.4.** Stopnie schodów nie zostały oznaczone kontrastowo. Krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów należy oznaczyć pasami w jednolitym, skontrastowanym z tłem kolorze, znajdującymi się na powierzchni pionowej i poziomej stopnia. W przypadku trzech stopi w biegu należy oznaczyć wszystkie.
- F.2.5.** Drzwi wejściowe mają nieodpowiednie wymiary, co może stanowić barierę dla użytkowników wózków i osób korzystających z pomocy ortopedycznych lub psa asystującego. Drzwi wejściowe powinny mieć w świetle ościeżnicy co najmniej 0,9 m szerokości i 2 m wysokości, a wysokość progu nie powinna przekraczać 2 cm.
- F.2.6.** Drzwi wejściowe nie otwierają się automatycznie. W razie przebudowy strefy wejściowej rekomenduje się montaż drzwi automatycznych.
- F.2.7.** Szklane drzwi wejściowe nie zostały poprawnie oznaczone kontrastowo, przez co mogą być trudne do zauważenia a w konsekwencji – niebezpieczne dla osób z niepełnosprawnością wzroku lub mających problem z koncentracją. Rekomenduje się oznaczenie przeszkleń pasami skontrastowanymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów powinna wynosić 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych
- F.2.8.** Drzwi wejściowe zostały wyposażone w nieodpowiednią klamkę. Rekomenduje się jej wymianę na duży, wygodny pochwyt, skontrastowany kolorystycznie w stosunku do barwy drzwi (łatwy do zauważenia przez osoby z niepełnosprawnością wzroku i mające problemy z koncentracją).

F.3. Dostęp do informacji i bezpieczeństwo

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Miejsce umieszczenia informacji jest tak zorientowane, aby unikać odbicia światła dziennego jak i sztucznego.
- ✓ Istnieje czytelna informacja wizualna o drogach ewakuacji w postaci piktogramów i strzałek kierunkowych.
- ✓ W budynku znajduje się dźwiękowy system powiadamiania alarmowego.
- ✓ Brzeg tablic informacyjnych wiszących, których dolna krawędź znajduje się poniżej 2,2 m (np. gabloty), nie odstaje od płaszczyzny ściany na więcej niż 10 cm.

Rekomendacje:

- F.3.1.** W budynku nie wyznaczono BOI / punktu informacyjnego. Rekomenduje się wyznaczenie takiego punktu. Przy jego organizacji należy zastosować obniżenie ludy do wysokości max. 0,80 m (na odcinku co najmniej 0,90 m), wyposażeniu w systemy wspomagające słuch (pętla indukcyjna) i tłumacza online PJM.
- F.3.2.** W budynku nie zastosowano piktogramów z podstawowymi funkcjami i wskazaniem drogi do najważniejszych pomieszczeń. Zaleca się umieszczenie w holach przynajmniej piktogramów kierujących do WC i Informacji, ale nie więcej niż 5 piktogramów na raz łącznie ze strzałką kierunkową.
- F.3.3.** [Rekomendacja w zakresie możliwego zagrożenia z uwagi na odstawanie od ściany tablic informacyjnych została zweryfikowana pozytywnie po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny]

- F.3.4.** Instytucja nie oferuje bezpośredniego dostępu do tłumacza Polskiego Języka Migowego. Zaleca się przeszkolenie kilku pracowników z podstaw PJM.
- F.3.5.** Miejsce gdzie dostępny jest tłumacz na język migowy nie zostało poprawnie oznaczone - należy uzupełnić oznaczenia.
- F.3.6.** Instytucja nie oferuje dostępu do tłumacza PJM przez wideokonferencję. Zaleca się przynajmniej wykupienie usługi tłumaczenia online.
- F.3.7.** W budynku brak oznaczeń dróg ewakuacyjnych w języku Braille' a - zaleca się ich uzupełnienie.
- F.3.8.** W budynku brak świetlnego systemu powiadamiania alarmowego - zaleca się jego uzupełnienie.
- F.3.9.** [Rekomendacja w zakresie rozwiązań zapewniających możliwość ewakuacji osób, które nie mogą biegać po schodach została zweryfikowana, ponieważ pomieszczenia sądu znajdują się jedynie na parterze, na piętrze znajdują się pomieszczenia, z których korzysta Urząd Miasta i Gminy Niepołomice]

F.4. Dostępność toalet

Brak toalety dostępnej dla interesantów w budynku.

F.5. Schody i winda

Pomieszczenia sądowe znajdują się w budynku jedynie na parterze, z uwagi na ten fakt schody oraz winda nie były badane.

F.6. Korytarz - Parter

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ Stosowane materiały wykończeniowe nawierzchni podłóg mają właściwości antypoślizgowe.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Framugi drzwi oraz drzwi są w kolorze kontrastowym do koloru ściany, w której się znajdują.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.
- ✓ Wszystkie stanowiska obsługujące petentów są dostępne dla osób m.in. poruszających się na wózkach.

Rekomendacje:

- F.6.1. [Rekomendacja w zakresie mebli i elementów wyposażenia zawężającej szerokość przejścia została zweryfikowana pozytywnie po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny]**
- F.6.2 Drzwi wewnętrzne są zbyt wąskie, co może stanowić barierę dla użytkowników wózków i osób korzystających z pomocy ortopedycznych lub psa asystującego. Konieczne jest poszerzenie otworu i wymiana drzwi na nowe, o szerokości w świetle ościeżnicy nie mniejszej niż 0,90 m i wysokości nie mniejszej niż 2 m.**
- F.6.3 Wysokość progu drzwi wewnętrznych jest zbyt duża. Konieczne jest jego obniżenie do wysokości nieprzekraczającej 20 mm (optymalnie – do 10 mm).**

- F.6.4. Klamki drzwi wewnętrznych nie zostały wystarczająco skontrastowane w stosunku do barwy drzwi, przez co mogą być trudne do zauważenia dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Zaleca się wymianę klamek na kontrastowe w stosunku do koloru drzwi.**
- F.6.5. Pomieszczenia powinny być zaaranżowane w sposób bardziej przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.**
- F.6.6. Konieczne jest usunięcie nieprzymocowanych wycieraczek / dywanów, znajdujących się w budynku lub przymocowanie ich do podłoża. Nieprzymocowane wycieraczki i dywany mogą utrudniać poruszanie się użytkownikom wózków oraz stanowić niebezpieczeństwo dla osób mających problemy w poruszaniu się i używających pomocy ortopedycznych (lasek, kul, balkoników), powodując możliwość potknięcia się i upadku.**

Uwagi do rekomendacji w zakresie budynku – ul. Zamkowa 5, Niepołomice

Sąd Rejonowy w Wieliczce korzysta z zabytkowego budynku przy ul. Zamkowej 5 w Niepołomicach na podstawie użyczenia.

W zakresie rekomendacji F.3.1.

Sąd wskazał, że w budynku nie ma i nie będzie zlokalizowanego punktu BOI. Taki punkt znajduje się w siedzibie sądu na ul. Janińskiej 25, gdzie pracownik zajmuje się kompleksową obsługą interesantów w tym osób z niepełnosprawnościami. Wynika to z ograniczeń lokalowych i kadrowych.

Sąd wskazał, że w zakresie pętli indukcyjnych sąd posiada przenośną pętlę indukcyjną w Biurze Obsługi Interesantów znajdującej się przy ul. Janińskiej 25, która jest gotowa do użycia w razie potrzeby.

Z uwagi na różne potrzeby osób z niepełnosprawnościami w ocenie zespołu badawczego rekomendacje pozostają zasadne. Alternatywnie warto rozważyć przeszkolenie pracowników ochrony z umiejętności kontaktowania się z osobami o różnych rodzajach niepełnosprawności.

W zakresie rekomendacji F.3.2.

Sąd w swojej odpowiedzi wskazał, że wejście do pomieszczeń sądowych jest jedno, prawidłowo opisane i nie ma potrzeby aby zastosować piktogramy.

Zdaniem zespołu badawczego rekomendacja pozostaje zasadna z uwagi na fakt, że w budynku znajduje się pomieszczenia również innych instytucji i takie oznaczenie byłoby pomocne w poruszaniu się po budynku.

W zakresie rekomendacji F.4.

Sąd wskazał, że w tej lokalizacji nie ma toalety dla interesantów w tym dla osób z niepełnosprawnościami przypisanej do sądu. Informacja o tym znalazła się w raporcie wstępnym.

W zakresie rekomendacji F.3.9.

Sąd w odpowiedzi wskazał, że jak zostało opisane w raporcie wstępnym pomieszczenia sądu znajdują się na parterze budynku, w związku z tym więc o żadnym zakupie rzeczy umożliwiających ewakuację po schodach nie ma mowy.

Zespół badawczy zweryfikował tę rekomendację. Została umieszczona w raporcie wstępnym z uwagi na brak odnotowania rozwiązań do ewakuacji osób z niepełnosprawnościami, jak również fakt, że budynek posiada więcej niż jedną kondygnację. Z budynku w większości korzysta Urząd Miasta i Gminy Niepołomice, w tym z pomieszczeń na wyższych kondygnacjach. W związku z tym faktycznie rekomendacja ta nie powinna zostać skierowana do Sądu Rejonowego w Wieliczce.

W zakresie rekomendacji F.6.1.

Sąd wskazał, że nie wie gdzie wg. zespołu badawczego jest problem z przestrzenią w zakresie manewrowania wózkiem, ponieważ nie ma tam wąskich korytarzy.

Rekomendacja po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu została zweryfikowana pozytywnie.

G. Budynek i otoczenie budynku - Skawina, ul. Mickiewicza 21

G.1. Otoczenie wejścia

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ W najbliższym sąsiedztwie wejścia wyznaczono miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Wejście w pobliżu którego zlokalizowano miejsce postojowe dla osób z niepełnosprawnościami jest dostępne dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Najbliższe miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami zostało prawidłowo oznaczone za pomocą znaku pionowego.
- ✓ Dostępne miejsce parkingowe ma odpowiednie wymiary.

Rekomendacje:

- G.1.1. Brak oznaczenia kolorem niebieskim (zgodnie z: Obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 9 września 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach, zał. 2, pkt. 5.2.4.). Zaleca się złożenie wniosku o uzupełnienie oznaczenia.**

- G.1.2. Brak oznaczenia poziomego P-24 miejsca postojowego dla osób z niepełnosprawnościami. Zaleca się złożenie wniosku o uzupełnienie oznaczenia.**
- G.1.3. Miejsce postojowe ma nieprawidłowe wymiary – konieczne jest jego powiększenie do wymiarów co najmniej 3,60 x 5,00 m.**

G.2. Wejście do budynku

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Budynek jest oznakowany tabliczką urzędową z nazwą sądu i godłem w wyraźny i czytelny sposób.
- ✓ Na zewnątrz budynku znajdują się tabliczki zawierające informacje o wydziałach sądu.
- ✓ Szerokość użytkowa biegu schodów (pomiędzy poręczami lub innymi przeszkodami) jest odpowiednia.
- ✓ Drzwi wejściowe mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Drzwi wyposażono w duży, wygodny w obsłudze i skontrastowany pochwyt (klamkę).

Rekomendacje:

- G.2.1. Ciąg pieszy jest zbyt wąski dla wygodnego minięcia się osoby na wózku lub osoby z wózkiem dziecięcym i pieszego. W miarę możliwości zaleca się jego poszerzenie do szerokości co najmniej 1,50 m.**
- G.2.2. Zaleca się montaż systemów fakturowych i / lub oznaczeń kolorystycznych, wyznaczających drogę do wejścia do budynku (tzw. system wayfinding).**
- G.2.3. Nie zapewniono odpowiedniej przestrzeni manewrowej przed początkiem i za końcem pochylni – nie zostały więc spełnione wymagania prawa w tym zakresie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie**

warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 71).

Konieczne jest zapewnienie przestrzeni o wymiarach co najmniej 1,50 x 1,50 m.

- G.2.4.** Szerokość pochylni jest zbyt mała – nie spełnia wymagań prawa w tym zakresie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 71). Konieczna jest jej przebudowa i poszerzenie biegu pochylni w taki sposób, by nie był węższy niż 1,20 m.
- G.2.5.** Pojedynczy bieg pochylni jest zbyt długi – nie spełnia wymagań prawa w tym zakresie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 70). Konieczna jest jej przebudowa w taki sposób, by żaden bieg nie był dłuższy niż 9,00 m.
- G.2.6.** Pochylnia nie została wyposażona w obustronne elementy (krawężniki lub inne), zapobiegające zsunięciu się kół wózka – nie spełnia wymagań prawa w tym zakresie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 71).
- G.2.7.** Odstęp pomiędzy poręczami nie jest prawidłowy – nie spełnia wymagań prawa w tym zakresie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 71). Konieczna jest korekta wysokości ich montażu i zapewnienie pochwyty w odległości od 1,00 do 1,10 m.
- G.2.8.** Wysokość montażu pochwyty nie jest prawidłowa – nie spełnia wymagań prawa w tym zakresie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 298).

- G.2.9.** Początek i koniec biegu pochylni nie został oznaczony za pomocą zmiennej faktury i kontrastu kolorystycznego. Należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm, w odległości 50 cm przed krawędzią pochylni.
- G.2.10.** Schody nie zostały wyposażone w obustronne poręcze – zaleca się ich montaż.
- G.2.11.** Szerokość stopni jest zbyt mała – nie zostały więc spełnione wymagania prawa w tym zakresie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 69). W miarę możliwości (przebudowa strefy wejściowej) zalecana jest korekta szerokości stopni schodów zewnętrznych.
- G.2.12.** Stopnie schodów nie zostały oznaczone kontrastowo. Krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów należy oznaczyć pasami w jednolitym, skontrastowanym z tłem kolorze, znajdującymi się na powierzchni pionowej i poziomej stopnia. W przypadku trzech stopi w biegu należy oznaczyć wszystkie.
- G.2.13.** Drzwi wejściowe nie otwierają się automatycznie. W razie przebudowy strefy wejściowej rekomenduje się montaż drzwi automatycznych.
- G.2.14.** Szklane drzwi wejściowe nie zostały poprawnie oznaczone kontrastowo, przez co mogą być trudne do zauważenia a w konsekwencji – niebezpieczne dla osób z niepełnosprawnością wzroku lub mających problem z koncentracją. Rekomenduje się oznaczenie przeszklei pasami skontrastowanymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów powinna wynosić 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy

graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych

G.3. Dostęp do informacji i bezpieczeństwo

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Miejsce umieszczenia informacji jest tak zorientowane, aby unikać odbicia światła dziennego jak i sztucznego.
- ✓ Istnieje czytelna informacja wizualna o drogach ewakuacji w postaci piktogramów i strzałek kierunkowych.
- ✓ W budynku znajduje się dźwiękowy system powiadamiania alarmowego.
- ✓ Brzeg tablic informacyjnych wiszących, których dolna krawędź znajduje się poniżej 2,2 m (np. gabloty), nie odstaje od płaszczyzny ściany na więcej niż 10 cm.

Rekomendacje:

- G.3.1. W budynku nie wyznaczono BOI / punktu informacyjnego. Rekomenduje się wyznaczenie takiego punktu. Przy jego organizacji należy zastosować obniżenie ludy do wysokości max. 0,80 m (na odcinku co najmniej 0,90 m), wyposażeniu w systemy wspomagające słuch (pętla indukcyjna) i tłumacza online PJM.**
- G.3.2. [Rekomendacja w zakresie oznaczenia budynku piktogramami została zweryfikowana pozytywnie po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny]**
- G.3.3. [Rekomendacja w zakresie możliwego zagrożenia z uwagi na odstawanie od ściany tablic informacyjnych została zweryfikowana pozytywnie po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny]**

- G.3.4.** Instytucja nie oferuje bezpośredniego dostępu do tłumacza Polskiego Języka Migowego. Zaleca się przeszkolenie kilku pracowników z podstaw PJM.
- G.3.5.** [Rekomendacja dotycząca pętli induktofonicznych w salach rozpraw została zweryfikowana pozytywnie – w raporcie wstępnym pojawił się błąd wynikający z tego, że w tym budynku brak jest sal rozpraw]
- G.3.6.** W budynku brak oznaczeń dróg ewakuacyjnych w języku Braille' a - zaleca się ich uzupełnienie.
- G.3.7.** W budynku brak świetlnego systemu powiadamiania alarmowego - zaleca się jego uzupełnienie.
- G.3.8.** [Rekomendacja w zakresie rozwiązań zapewniających możliwość ewakuacji osób, które nie mogą biegać po schodach została zweryfikowana po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny – w budynku brak pomieszczeń sądowych znajdujących się na innych kondygnacjach niż parter. W związku z tym rekomendacja nie miałaby w tym przypadku uzasadnienia]

G.4. Dostępność toalet:

Toaleta po prawej stronie od wejścia, przy biurze obsługującym interesantów, możliwość skorzystania po otrzymaniu klucza od ochrony. Toaleta nie jest przystosowana dla OzN.

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ [Brak pozytywnie zweryfikowanych elementów wpływających na dostępność sądu w tym zakresie]

Rekomendacje:

- G.4.1.** W budynku brak toalety oznaczonej jako dla osób z niepełnosprawnością. Konieczne jest jej wyznaczenie i odpowiednie przystosowanie (m.in. wszystkie podajniki na wysokości 0,8-1,1 m od posadzki, powierzchnia manewrowa o wym. co najmniej 1,5 m x 1,5 m, przynajmniej 0,9 m x 0,9 m wolnej przestrzeni z jednej strony miski ustępowej, pochwyt po obu stronach miski ustępowej).
- G.4.2.** Z korytarza nie widać gdzie znajdują się toalety. Należy czytelnie oznaczyć trasę dojścia do toalet.
- G.4.3.** Część podajników znajduje się zbyt wysoko. Konieczne jest obniżenie wysokości montażu podajników / włączników i umieszczenie ich na wysokości w przedziale 0,80-1,10 m.
- G.4.4.** W toalecie brak wystarczającej powierzchni manewrowej (co najmniej 1,50 x 1,50 m), co może utrudniać a nawet uniemożliwiać skorzystanie z niej użytkownikom wózków.
- G.4.5.** W toalecie nie zapewniono możliwości transferu bocznego na miskę ustępową, co może znacząco utrudniać przesiadanie się użytkowników wózków i korzystanie z toalety. Konieczne jest zapewnienie miejsca o powierzchni co najmniej 0,90 m x 0,90 m z jednej strony miski ustępowej)
- G.4.6.** Konieczne jest wyposażenie miski ustępowej w obustronne pochwyt. Pochwyty bezpieczeństwa przy misce ustępowej powinny być montowane na wysokości 0,75-0,80 m od poziomu posadzki. Zaleca się, aby pochwyt miały długość większą o 0,10-0,25 m od głębokości miski ustępowej. Dopuszczalne są poręcze stałe lub ruchome, poziome, pionowe i poziomo-pionowe. W przypadku ograniczonej powierzchni manewrowej zaleca się stosowanie uchwytów ruchomych w pionie. Dopuszczalne jest

stosowanie uchwytów o karbowanej / pofalowanej powierzchni, które zwiększają pewność uchwytu. Zalecana średnica pochwytów: 20-35 mm.

- G.4.7.** Pochwyty przy misce ustępowej nie zostały zamontowane prawidłowo. Konieczny jest ich montaż na wysokości w przedziale 0,75-0,85 m powyżej poziomu posadzki.
- G.4.8.** Konieczna jest wymiana umywalki na niskosyfonową / bezsyfonową, zapewniającą swobodny podjazd wózkiem.
- G.4.9.** Konieczne jest wyposażenie umywalki w baterię automatyczną lub baterię zwykłą z przedłużonym uchwytem.
- G.4.10.** Rekomenduje się zapewnienie baterii o przedłużonej wylewce – maksymalna odległość wylewki od krawędzi umywalki nie powinna przekraczać 0,30 m.
- G.4.11.** W toalecie brak instalacji alarmowej. Konieczne należy wyposażyć ją w prawidłowo zaprojektowaną i wykonaną instalację alarmową. Przycisk lub linka wzywania pomocy powinna znajdować się na maksymalnej wysokości 0,40 m od poziomu posadzki. Linka / przycisk powinny aktywować alarm na zewnątrz toalety oraz w pomieszczeniu obsługi (jeśli takie znajduje się w budynku). Uruchamianie urządzeń alarmowych nie może wymagać siły przekraczającej 30 N. Urządzenie służące do wzywania pomocy powinno wyróżniać się kolorystycznie z tła oraz spośród innych urządzeń, znajdujących się w toalecie. Należy również zapewnić przycisk dezaktywujący alarm – znajdujący się na wysokości w przedziale 0,80-1,10 m powyżej podłogi.

G.5. Schody i winda

Pomieszczenia sądowe znajdują się w budynku jedynie na parterze, z uwagi na ten fakt schody oraz winda nie były badane.

G.6. Korytarz

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku
- ✓ Meble (stoliki, krzesła, elementy wiszące itp.) nie utrudniają poruszania się po korytarzach i nie zawężają wymaganej szerokości korytarza.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Wszystkie progi są mniejsze niż 20 mm.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Pomieszczenia są zaaranżowane w sposób przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.

Rekomendacje:

- G.6.1. Podłoga nie została wykonana z materiałów antypoślizgowych, zastosowane rozwiązania mogą powodować niebezpieczeństwo dla użytkowników. Zalecana jest wymiana materiału wykończeniowego posadzki.**
- G.6.2. Klamki drzwi wewnętrznych nie zostały wystarczająco skonstrastowane w stosunku do barwy drzwi, przez co mogą być trudne do zauważenia dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Zaleca się wymianę klamek na kontrastowe w stosunku do koloru drzwi.**

- G.6.3.** Drzwi wewnętrzne nie zostały wystarczająco skonstrastowane w stosunku do ściany, w której się znajdują, przez co mogą być trudne do odnalezienia, szczególnie dla osób z niepełnosprawnością wzroku (słabowidzących). Wymagane jest zapewnienie kontrastów kolorystycznych, pozwalających na wyodrębnienie ich z tła: obramowanie framugi kontrastowym pasem lub zmianę koloru skrzydła drzwiowego.
- G.6.4.** Szklane drzwi wewnętrzne nie zostały w żaden sposób oznaczone kontrastowo, co może powodować niebezpieczeństwo dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Konieczne jest oznaczenie przeszkleń pasami kontrastowymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów wynosi 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych.
- G.6.5.** Konieczne jest usunięcie nieprzymocowanych wycieraczek / dywanów, znajdujących się w budynku lub przymocowanie ich do podłoża. Nieprzymocowane wycieraczki i dywany mogą utrudniać poruszanie się użytkownikom wózków oraz stanowić niebezpieczeństwo dla osób mających problemy w poruszaniu się i używających pomocy ortopedycznych (lasek, kul, balkoników), powodując możliwość potknięcia się i upadku.
- G.6.6.** Rekomenduje się obniżenie lady stanowiska obsługi klientów do wysokości nieprzekraczającej 0,80 m na długości co najmniej 0,90 m (dla komfortu osób niskiego wzrostu i użytkowników wózków).

Uwagi do rekomendacji w zakresie budynku – ul. Mickiewicza 21, Skawina

Sąd Rejonowy w Wieliczce wynajmuje budynek przy ul. Mickiewicza 21 w Skawinie.

W zakresie rekomendacji G.3.1.

Sąd wskazał, że w budynku nie ma i nie będzie zlokalizowanego punktu BOI. Taki punkt znajduje się w siedzibie sądu na ul. Janińskiej 25, gdzie pracownik zajmuje się kompleksową obsługą interesantów w tym osób z niepełnosprawnościami. Wynika to z ograniczeń lokalowych i kadrowych.

Sąd wskazał, że w zakresie pętli indukcyjnych sąd posiada przenośną pętlę indukcyjną w Biurze Obsługi Interesantów znajdującej się przy ul. Janińskiej 25, która jest gotowa do użycia w razie potrzeby.

Z uwagi na różne potrzeby osób z niepełnosprawnościami w ocenie zespołu badawczego rekomendacje pozostają zasadne. Alternatywnie warto rozważyć przeszkolenie pracowników ochrony z umiejętności kontaktowania się z osobami o różnych rodzajach niepełnosprawności.

W zakresie rekomendacji G.3.2.

Sąd wskazał, że wejście do pomieszczeń sądowych jest jedno, prawidłowo opisane i nie zachodzi potrzeba stosowania piktogramów. W budynku zlokalizowany jest jeden wydział i tylko w jednym miejscu interesant może załatwić swoją sprawę.

Rekomendacja po zapoznaniu się z odpowiedzią została zweryfikowana pozytywnie.

W zakresie rekomendacji G.3.5.

Sąd wskazał, że w tej lokalizacji nie ma sal rozpraw. Jednocześnie punkt obsługi interesantów nie jest wyposażony w pętlę indukcyjną. Więcej wyjaśnień w tym zakresie znajduje się w uwagach do rekomendacji G.3.1.

Rekomendacja po zapoznaniu się z odpowiedzią została zweryfikowana.

W zakresie rekomendacji G.3.8.

Sąd wskazał, że pomieszczenia sądowe znajdują się na parterze, więc zapis dotyczący rzeczy umożliwiających ewakuację po schodach nie ma racji bytu.

Rekomendacja została zweryfikowana po zapoznaniu się z odpowiedzią sądu na raport wstępny.

W zakresie rekomendacji G.4.1 i dalszych

W zakresie rekomendacji dotyczących toalety sąd wskazał, że niestety nie ma możliwości, aby dostosować jedną z toalet na potrzeby osób z niepełnosprawnościami, ze względu na brak odpowiedniej przestrzeni.

Jednocześnie sąd wskazał, że w raporcie wstępnym podane są sprzeczne informacje – z jednej strony wskazuje się, że nie ma toalety dla osób z niepełnosprawnościami, a jednocześnie raport wstępny zawierał rekomendacje np. dotyczące możliwości transferu bocznego na miskę ustępową czy obniżenia wszelkich urządzeń w toalecie.

Zdaniem zespołu badawczego, warto rozważyć wprowadzenie chociażby częściowych zmian na rzecz dostępności, stąd też w raporcie pojawiły się konkretne rekomendacje. Nawet jeżeli nie jest to aktualnie możliwe, warto pamiętać o tych aspektach w przypadku przebudowy obiektu lub też projektowania nowego.